

Voorjaarsrapportage 2023

waterschap
limburg

Bezoekadres

Maria Theresialaan 99
6043 CX Roermond

Postadres

Postbus 2207
6040 CC Roermond

IBAN: NL10NWAB0636750906
KvK: 67682065

088 88 90 100
info@waterschaplimburg.nl
www.waterschaplimburg.nl

titel Voorjaarsrapportage 2023
subtitel
datum 23 mei 2023
versie 1.0 (opiniërend AB 14 juni 2023)
status Concept
zaaknr. 2023-Z2341
documentnr. WLDOC-220622665-24790

vrijgave Dit document is tot stand gekomen onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
	Leeswijzer	4
2	Samenvatting	5
	Algemeen beeld	5
	Financieel resultaat	6
	Investerings	8
3	Voortgang per programma	9
	Programma 1 - Hoogwaterbescherming Maasvallei	9
	Programma 2 - Klimaatadaptatie	12
	Programma 3 - Waterkwaliteit en ecologie	17
	Programma 4 - Zuiveren	22
	Programma 5 - Crisisbeheersing	24
	Programma 6 - Bestuur en organisatie	27
	Programmatotaal en onvoorzien	32
4	Kredietvoting / kredietverlening	33
	Kredietaanpassing bevoegdheid Secretaris Directeur	36
5	Reserves en voorzieningen	37
6	Bijlagen	38
	Bijlage 1 Begrotingswijziging	38
	Bijlage 2 Investeringslijst	39

1 Inleiding

De voorjaarsrapportage is de eerste tussentijdse rapportage waarin het Dagelijks Bestuur (DB) het Algemeen Bestuur (AB) informeert over afwijkingen in de realisatie van de programmabegroting 2023. In deze rapportage zijn de voortgang van de begrote prestaties, de prognoses van de verwachte kosten- en opbrengstontwikkeling en de investeringsprognose opgenomen op basis van de inzichten per eind april. Tevens zijn in deze voorjaarsrapportage de door het DB verleende kredieten en kredietbijstellingen opgenomen.

Leeswijzer

In de begroting hebben we aangegeven wat we in 2023 gaan doen. In deze voorjaarsrapportage geven we aan wat de stand van zaken is. De voorjaarsrapportage is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

2 - Samenvatting

In de bestuurlijke en financiële hoofdlijnen wordt het beeld gepresenteerd volgend uit de ontwikkelingen en afwijkingen waarover in deze voorjaarsrapportage wordt gerapporteerd.

3 - Voortgang per programma

De begroting is opgebouwd uit zes programma's. In dit hoofdstuk wordt per programma op het niveau van het programma onderdeel toegelicht wat de afwijkingen zijn ten opzichte van de uitvoering van de begroting 2023 en zijn financiële paragrafen opgenomen m.b.t. de exploitatie en de investeringen.

In de verschillende grafieken in de voorjaarsrapportage is de voortgang weergegeven door de volgende kleuren:

- geen wezenlijke afwijkingen, realisatie conform begroting
- wezenlijke afwijking, maar realiseerbaar voor het einde van het jaar of ≤ 6 maanden vertraging
- wezenlijke afwijking, niet realiseerbaar voor het einde van het jaar en minstens ≥ 6 maanden vertraging

4 - Kredietvoting

Hierin wordt gerapporteerd over de door het DB verleende kredieten en voor welke kredieten bijstelling in de kredietvoting door het AB nodig is.

5 - Reserves en voorzieningen

Per reserve/voorziening is inzichtelijk gemaakt wat het verloop is, inclusief de wijzigingen als gevolg van deze voorjaarsrapportage.

6 - Bijlagen

- Op basis van de inzichten zijn prognoses opgesteld hoe de ontwikkelingen van de baten en lasten in 2023 zullen verlopen. In bijlage 1 is de begrotingswijziging opgenomen.
- In bijlage 2 is een gedetailleerde investeringslijst opgenomen.

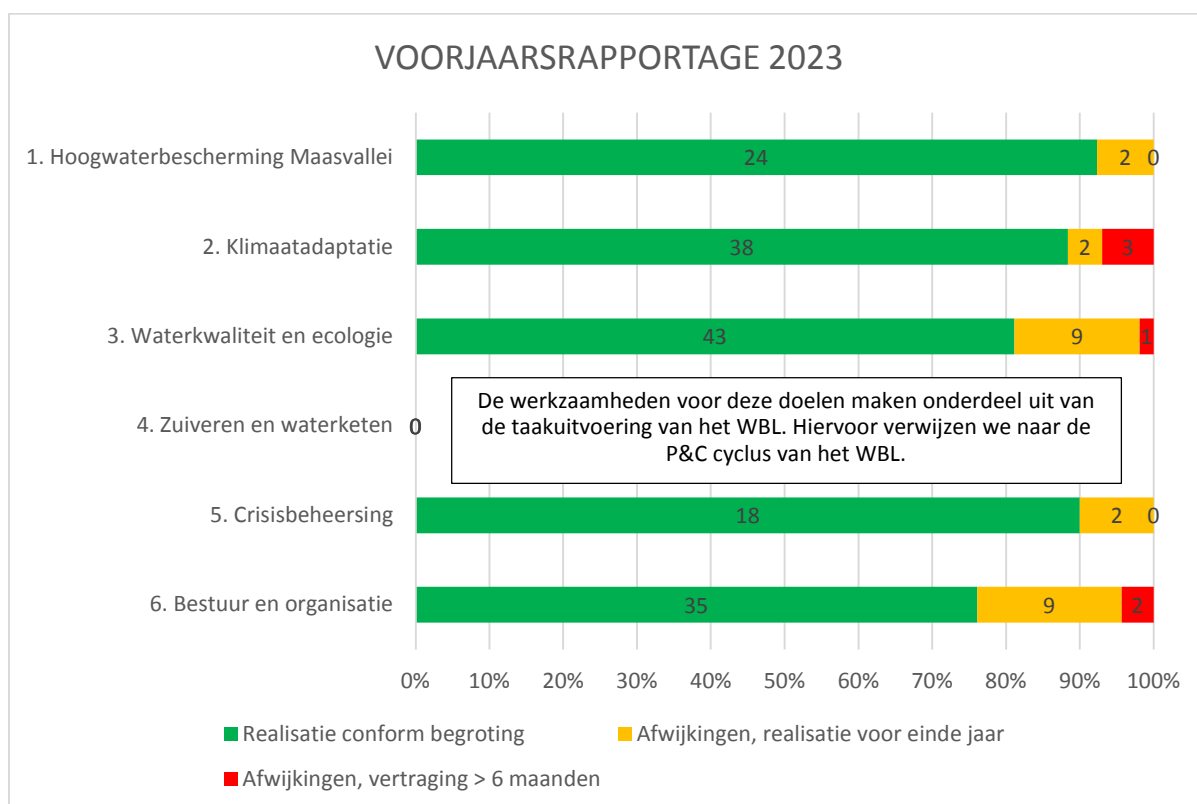
2 Samenvatting

Algemeen beeld

Op 30 november 2022 heeft het AB ingestemd met programmabegroting 2023. De voorjaarsrapportage is de eerste rapportage over 2023 en informeert op hoofdlijnen over de voortgang en ontwikkeling ten opzichte van de begroting 2023 en de prognose per 31 december van dit jaar. De voorjaarsrapportage vormt daarmee een bijsturingsinstrument voor het bestuur.

Tot en met april 2023 heeft van de 188 te onderscheiden activiteiten (excl. programma 4) in de begroting 2023 als status:

- ☒ 84% status groen
- ☐ 13% status oranje
- ☒ 3% status rood

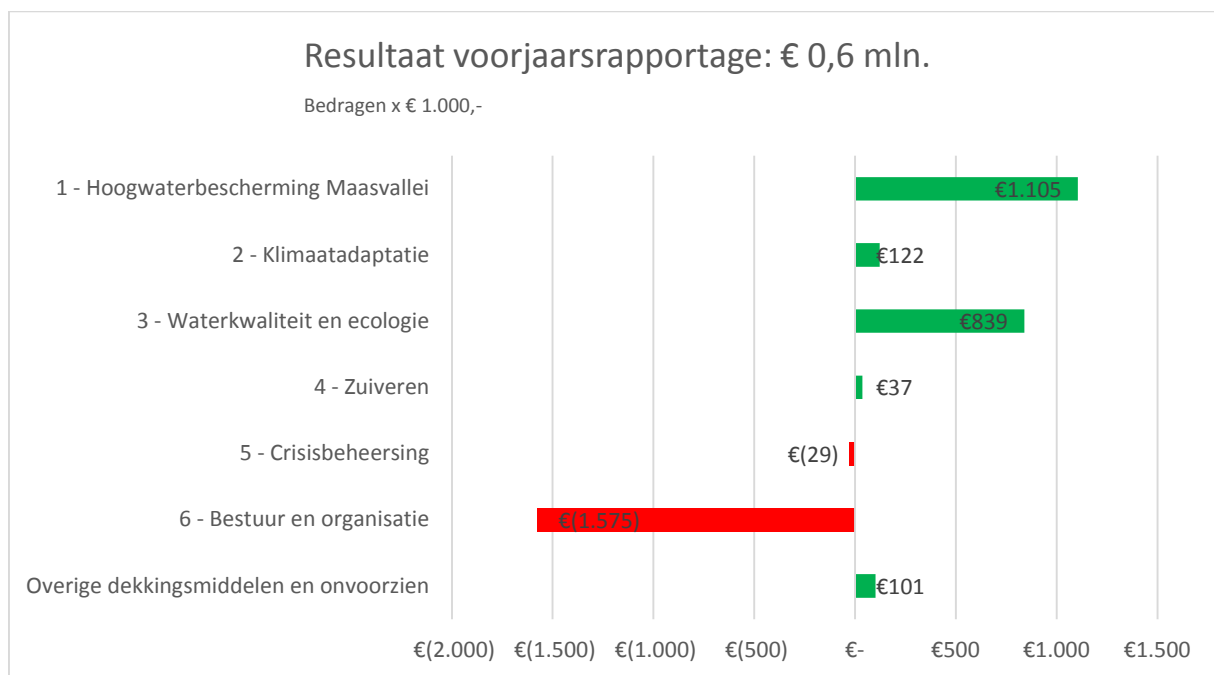

Dat betekent dat verwacht wordt dat 97% gerealiseerd is/realiseerbaar is vóór het einde van het jaar of minder dan 6 maanden vertraging heeft. Het algemene beeld in deze voorjaarsrapportage is daarmee dat de voortgang van de uitvoering op schema ligt. Echter, zoals uit de grafiek hierboven valt af te lezen, zijn er ook onderdelen waar vertraging is ontstaan of waar aanpassing van de bijbehorende maatregel nodig is.

In hoofdstuk 3 van deze rapportage wordt het algemeen beeld per programma weergegeven en worden de belangrijkste afwijkingen nader toegelicht.

Financieel resultaat

In deze rapportage wordt op basis van de ontwikkelingen in de eerste vier maanden van 2023 een prognose gemaakt van het resultaat van 2023 als geheel. De voorgestelde bijstellingen laten per saldo een voordeel zien van € 0,6 miljoen. Dit voordeel wordt toegevoegd aan de post onvoorzien. In de onderstaande grafiek is de omvang van de bijstellingen per programma te zien:

De grootste bijstellingen doen zich voor binnen de programma's:

- **1 - Hoogwaterbeschermingsmaasvallei**
De grootste bijstelling binnen dit programma betreft de vrijval van de dotatie ad € 1,1 mln. in de onderhoudsvoorziening waterkeringen.
- **3 - Waterkwaliteit en ecologie**
De (positieve) bijstelling binnen dit programma bestaat voor het grootste deel (€ 0,7 mln.) uit een correctie van het onderhoudsbudget voor watergangen en keringen.
- **6- Bestuur en organisatie**
De grootste bijstellingen die dit veroorzaken zijn onderhoud software (€ 0,27 mln.), de dienstverleningsovereenkomst met het Waterschapshuis (€ 0,25 mln.), herrekening van kapitaallasten (€ 0,22 mln.) en de kosten van de verkiezingen (€ 0,21 mln.). Daarnaast vinden er diverse kleinere bijstellingen en administratieve wijzigingen binnen het programma plaats (€ 0,55 mln.).

Een gedetailleerde toelichting op de voorgestelde bijstellingen leest u in hoofdstuk 3 bij de betreffende programma's. In bijlage 1 is een overzicht van alle voor- en nadelen per kostencategorie opgenomen.

Doorwerking naar de meerjarenbegroting

In deze voorjaarsrapportage zijn een aantal bijstellingen opgenomen met een structurele doorwerking naar de komende jaren. De bijstelling van de kosten en opbrengsten onderverdeeld naar incidenteel en structureel is als volgt:

Omschrijving	Bijstelling	Incidenteel	Structureel
Kosten	126.029	-454.400	580.429
Opbrengsten	726.900	726.900	0
Netto hogere kosten	-600.871	-1.181.300	580.429

De structurele doorwerking naar 2024 en volgende jaren leidt ertoe dat de kosten meerjarig stijgen met € 580.429. Om deze hogere netto kosten te dekken is een verdere stijging van de watersysteemheffing met 0,7% nodig.

Winstwaarschuwing WBL

Recentelijk heeft u de directierapportage 4^e kwartaal WBL ontvangen. Hierin wordt door WBL een winstwaarschuwing afgegeven voor een aantal (negatieve) financiële ontwikkelingen in de begroting 2023. Deze ontwikkelingen zijn een direct gevolg van de oorlog in de Oekraïne, de sanctiepakketten van de EU en de prijsopstuwung die dat met zich meebrengt. Per saldo wordt rekening gehouden met een aanvullend tekort (in de begroting WBL) van € 7,9 mln. In het resultaat van de voorliggende voorjaarsrapportage is hiermee geen rekening gehouden.

WBL geeft verder aan dat de kans aanwezig is dat dit tekort nog verder oploopt als gevolg van extra kosten van het afschakelen van de slibdroger en onzekerheid over de ontwikkeling van de kosten van inflatie en indexeringen.

Integratie Waterschap Limburg - Waterschapsbedrijf Limburg

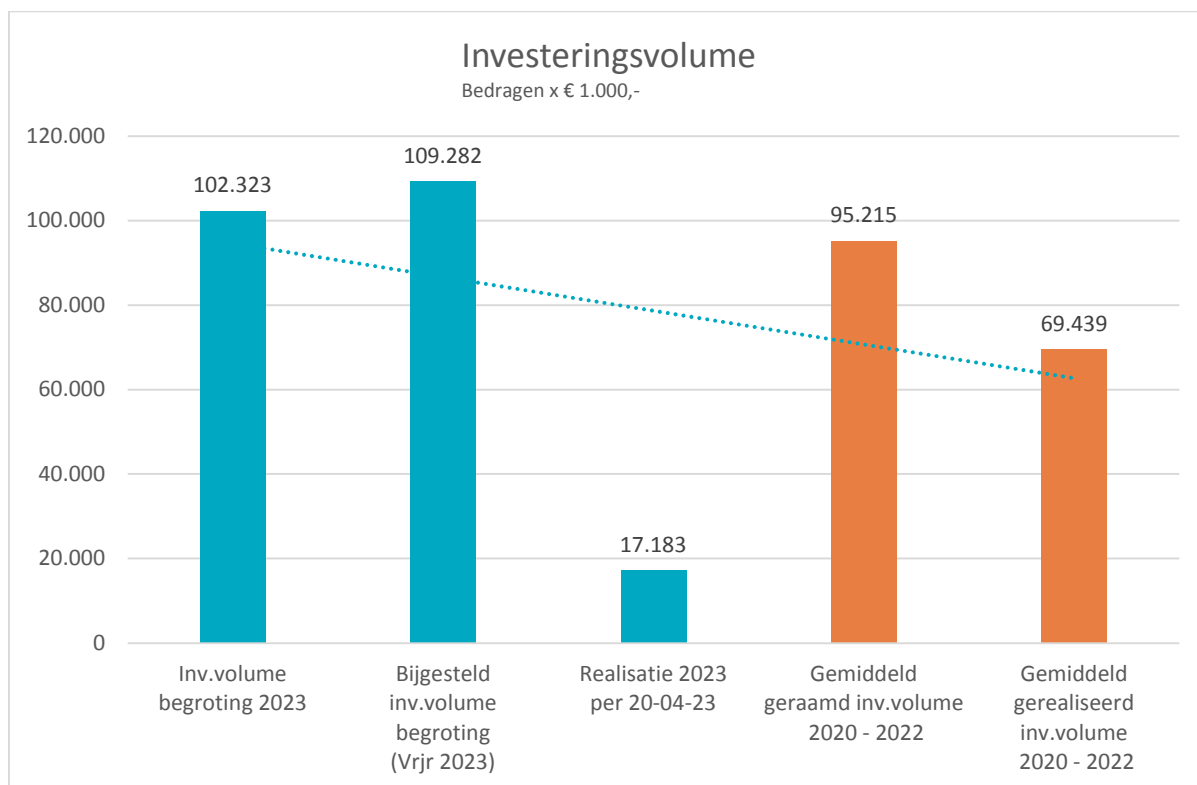
De afgelopen jaren heeft het AB van WL geconstateerd dat de huidige governance van WBL niet optimaal functioneert. Het algemeen bestuur WL heeft daarom in 2022 de governancevorm van WBL tegen het licht gehouden. Onderzocht is welke toekomstbestendige inrichting van het taakveld waterzuiveren en waterketen de beste is. Op 25 januari 2023 heeft het Algemeen Bestuur van Waterschap Limburg besloten om WBL en WL samen te voegen tot één organisatie. Verdere uitwerking hiervan zal plaatsvinden in een plan van aanpak.

De incidentele kosten voor integratie van WBL in WL worden vooralsnog geschat op een bedrag van circa € 1 mln.. Het betreft een ruwe inschatting (op basis van ervaringscijfers en kengetallen) die de komende periode nog nader moet worden uitgewerkt. Het plan van aanpak zal in het najaar 2023 worden voorgelegd aan het AB WL.

Investerings

In de begroting 2023 is € 102 miljoen aan verwachte investeringsuitgaven opgenomen. Op basis van deze voorjaarsrapportage worden de verwachte investeringsuitgaven verhoogd naar ruim € 109 miljoen.

In de onderstaande tabel is de voortgang van de investeringen zichtbaar.

Het totale investeringsvolume wordt per saldo met een bedrag van bijna € 7 mln. verhoogd. Dit is voornamelijk het gevolg van de toetreding tot slibverwerking Noord-Brabant (€ 7,6 mln.). Daarnaast vinden er diverse (kleinere) verschuivingen en bijstellingen van investeringen binnen de programma's plaats. Een gedetailleerde toelichting op het verloop van de investeringen vindt u in hoofdstuk 3 bij de betreffende programma's en de investeringslijst in bijlage 2.

Historisch verloop investeringsvolume

Ter vergelijking is in de grafiek het (jaarlijks gemiddelde) investeringsvolume in de periode 2020-2022 opgenomen. Uit de analyse van het historische investeringsverloop blijkt dat van het begrote volume € 95,2 mln. gemiddeld € 69,4 mln. (= 72,9%) wordt gerealiseerd. Deze trend laat zien dat als we sturen op een bedrag van € 109 mln. (= bijgestelde begroting) de realisatie voor dit jaar – naar verwachting – uitkomt op een bedrag van € 79,5 mln..

3 Voortgang per programma

In de begroting 2023 zijn per programma de prestaties gedefinieerd die ertoe bijdragen dat we de gestelde doelstellingen bereiken. Daarnaast is vastgesteld met welk budget we in 2023 uitvoering geven aan de prestaties.

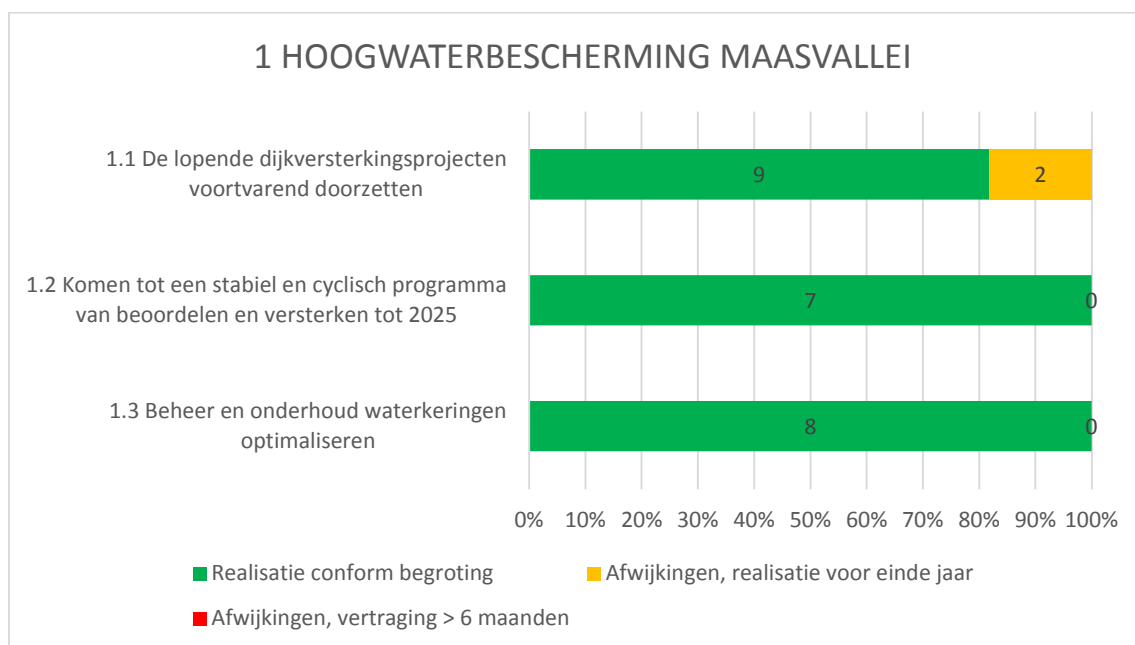
NPLG en ontwikkelingen rond bufferstroken waarin waterschappen een rol en taak krijgen, hebben geleid tot extra werk voor WL, waarbij in overleg met het DB is besloten een aantal activiteiten later op te pakken dan voorzien in de begroting. Deze vertraging komt in dit hoofdstuk een aantal keer aan de orde met deze oorzaak.

Programma 1 - Hoogwaterbescherming Maasvallei

rivierverruiming waar dat kan, waterkeringen waar het moet

Prestaties

Dit programma ligt goed op schema. De volgende twee activiteiten vragen uw aandacht.

1.1 De lopende dijkversterkingsprojecten voortvarend doorzetten

☒ *Schop in de grond voor 2 projecten*

De start van de werkzaamheden van het traject Steyl is conform planning voorzien in het tweede kwartaal van 2023. De start in Nieuw-Bergen is voorzien in april 2024 en is daarmee niet conform de oorspronkelijke planning. Dit heeft echter geen effect op de mijlpaal Hoogwaterveilig. Deze blijft ongewijzigd staan in het eerste kwartaal van 2026.

☒ *Start ingangstoets voor de projecten*

De lange termijnopgave dijkversterking is in beeld door Maas 2050. Op basis van het richtinggevend scenario (besluit AB 28 september 2022) is gestart met de trajectaanpak voor de projecten die het eerste aan de beurt zijn: de regio's Maastricht, Venlo en Roermond. Op basis van de trajectaanpak kan een ingangstoets worden opgestart. Voor de regio Maastricht is de ingangstoets gestart, om zo te komen tot de integrale verkenning van het project Zuidelijk Maasdal.

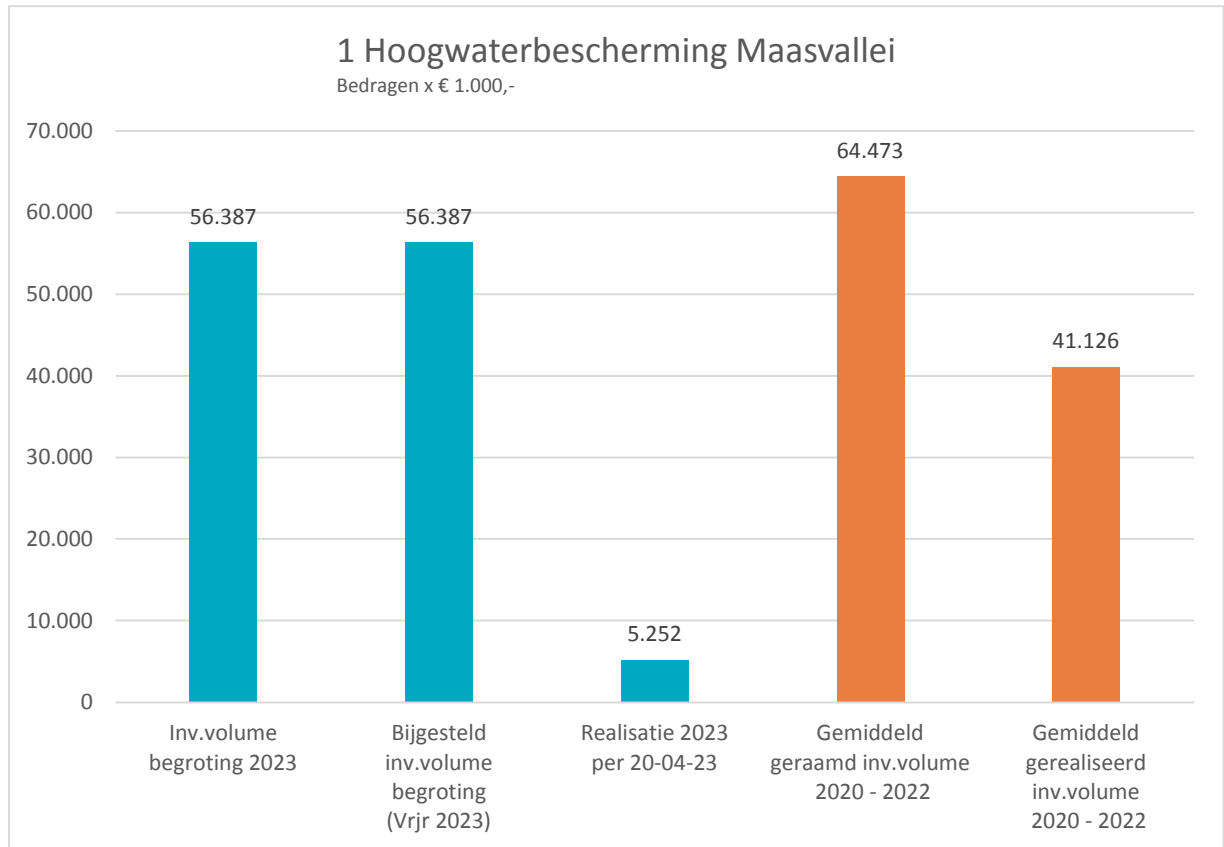
Vooruitlopend op de vaststelling van de landelijke programmering wordt voorgesteld om in het huidige boekjaar te starten met de integrale verkenning Zuidelijk Maasdal en daarmee de scope van het huidige HWBP programma uit te breiden. Het bijbehorend voorstel wordt in mei 2023 aan het AB voorgelegd.

Financieel

Programma Hoogwaterbescherming Maasvallei	Begroting	Realisatie	Prognose	Bijstelling
Kosten	2.185.900	179.335	1.080.800	-1.105.100
Opbrengsten	-	-	-	-
Netto kosten exclusief doorberekende kosten	2.185.900	179.335	1.080.800	-1.105.100
Bijdrage aan WBL	-	-	-	-
Bijdrage aan BsGW	-	-	-	-
Totaal voor doorberekende kosten	2.185.900	179.335	1.080.800	-1.105.100

Toelichting kosten	Bijstelling	I/S
Toevoeging voorziening onderhoud waterkeringen	-1.115.200	I
De voorziening onderhoud waterkeringen is in het kader van de jaarrekening 2022 beoordeeld. Dit heeft geresulteerd in een vrijval van deze voorziening in 2022. Bovendien kan de geplande dotatie aan deze voorziening in 2023 en 2024 achterwege blijven.		
Beleidsondersteuning hoogwaterveiligheid	-20.000	I
In 2023 worden geen uitgaven verwacht voor de extra beleidsondersteuning waterveiligheid, conform transitieplan HWBP		
Administratieve correcties financiële begroting 2023	30.100	S
Tussen de begrotingsprogramma's hebben een aantal bijstellingen en administratieve correcties plaatsgevonden. Zie programma 6 voor een uitgebreide toelichting.		
Totale bijstelling kosten	-1.105.100	

Investeringsen

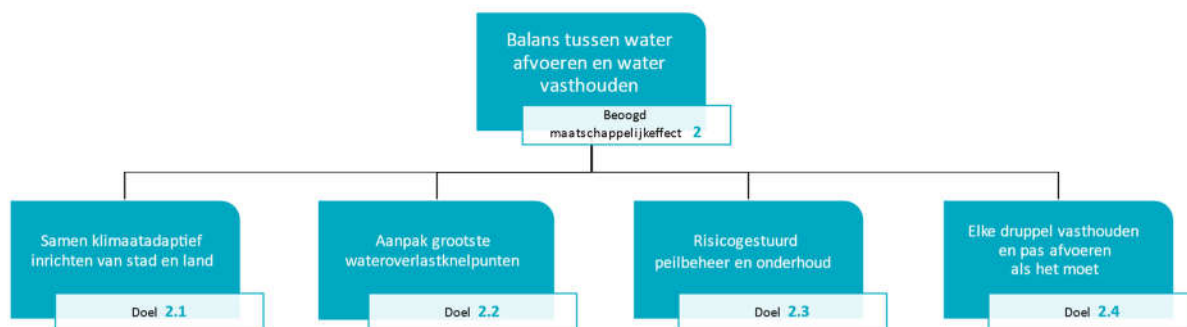

Het bruto investeringsvolume voor HWBP projecten bedraagt € 56,3 mln. (jaarschijf 2023). Vooralsnog vindt geen bijstelling van het investeringsvolume plaats. Als uit voortgang en uitvoering van de investeringen blijkt dat bijstelling nodig is wordt hierover gerapporteerd in de najaarsrapportage.

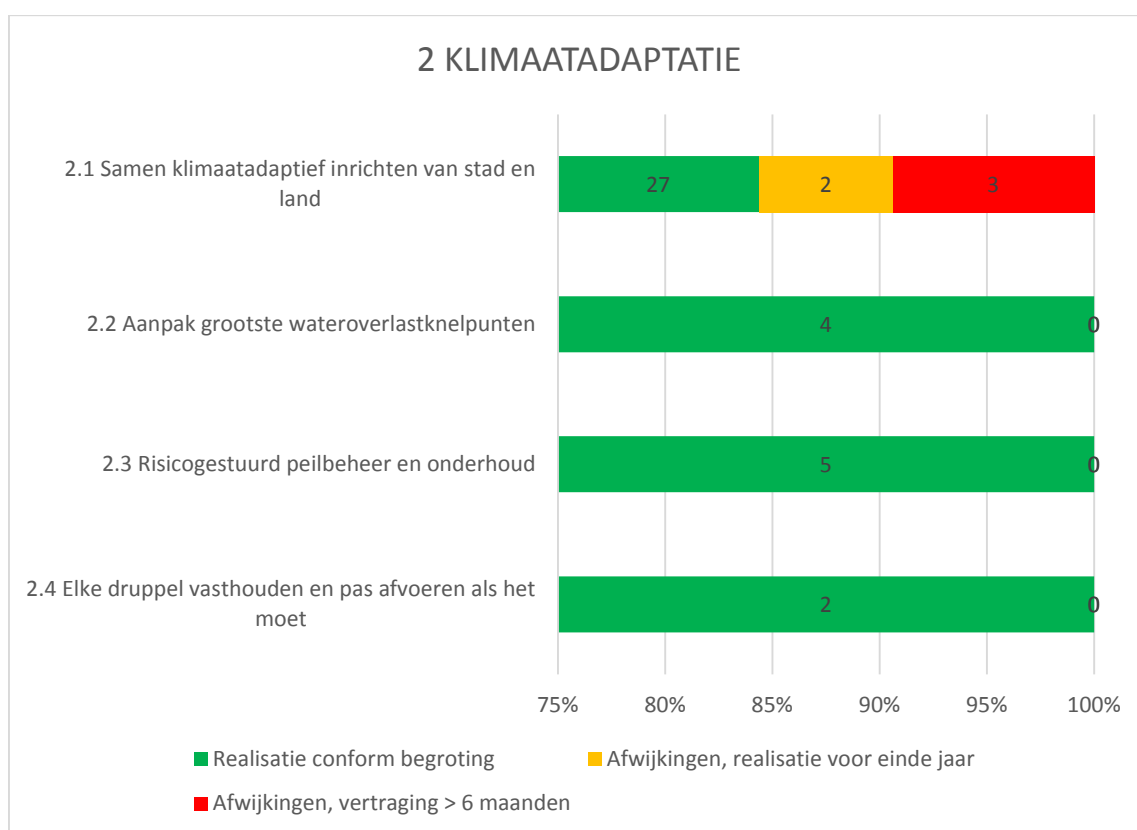
De projecten worden voor 90% vergoed door het HWBP. De eigen bijdrage van het waterschap bedraagt 10%. In bijlage 2 is een gedetailleerd overzicht van de projecten opgenomen.

Programma 2 - Klimaatadaptatie

inrichten op te veel en te weinig water, maar deels schade accepteren

Prestaties

Dit programma verloopt voorspoedig. Van de 43 activiteiten binnen dit programma ligt 88% op schema. De volgende activiteiten vragen uw aandacht.

2.1 Samen klimaatadaptief inrichten van stad en land

☒ 'Handreiking watertoets/klimaattoets' en 'Bouwstenen voor omgevingsplannen'

Waterpanel Noord (gemeenten, WL, WML en WBL) stelt een gezamenlijke 'Handreiking watertoets/klimaattoets' en 'Bouwstenen voor omgevingsplannen' op. De afronding van de bouwstenen en handreiking is vertraagd en door Waterpanel Noord doorgeschoven naar 2024 wegens gebrek aan personele capaciteit van de gemeenten. De regio Maas en Mergelland wil ook met bouwstenen en een handreiking aan de slag als uitwerking van het nieuwe waterketenplan.

In 2023 bespreken we of het project wellicht Limburg-breed via het spoor van AROL/BROL kan worden opgepakt.

☒ *Notitie stedelijk waterbeleid WL*

In 2022 zijn wij gestart met het herijken van ons stedelijk waterbeleid met als doel ons beleid optimaal in te zetten voor het realiseren van onze doelen op het gebied van klimaatadaptatie (aanpak wateroverlast en droogte) én waterkwaliteit. Door herprioritering ivm (nazorg) watercrisis en het NPLG-proces is de herijking vertraagd. In de jaarrekening is al gemeld dat de nieuwe nota "Stedelijk waterbeleid WL" in 2024 wordt opgeleverd.

☒ *Evaluatie regenwaterstructuurvisies*

Een gemeentelijke regenwaterstructuurvisie is een belangrijk instrument om water en klimaat goed te borgen in ruimtelijke initiatieven. In verband met herprioritering ivm (nazorg) watercrisis -proces is het - samen met gemeenten - evalueren van bestaande gemeentelijke regenwaterstructuurvisies doorgeschoven naar 2024. Op basis van deze evaluatie zullen we gezamenlijk adviseren of de huidige regenwaterstructuurvisies moeten worden aangepast. Ook besluiten we of we het opstellen van nieuwe visies als WL willen stimuleren en zo ja, op welke manier.

☒ *Deelname project Klimaatadaptieve bedrijventerreinen van Waterpanel Noord*

Klimaatadaptieve bedrijventerreinen is een project van de regionale uitvoeringsagenda klimaatadaptatie (DPRA). Op basis van de resultaten van dit project en vanuit onze eigen strategie klimaatbestendige bedrijventerreinen bepalen we de mogelijke maatregelen.

Het project is door Waterpanel Noord getemporiseerd omdat het niet voldeed aan de DPRA subsidievoorwaarden. Waterpanel Noord onderzoekt alternatieven om het project toch op te starten in 2024. Waterschap Limburg denkt hierin mee.

☒ *Inzoomen op het wateraanvoersysteem rondom de Noordervaart en de Peelkanalen (Slim Watermanagement)*

'Slim Watermanagement' is één van de maatregelen uit het Deltaprogramma Zoetwater waarbij waterschappen en RWS beheergrens overschrijdend samenwerken in het operationele. Het gaat om het oppervlaktewater daar heen te 'sturen' waar het de minste overlast veroorzaakt of het hardst nodig is.

In 2023 wordt ingezoomd op het wateraanvoersysteem rondom de Noordervaart en de Peelkanalen. Het project wacht op de uitvoering van ons uitvoeringsproject wateraanvoer Peelkanalen. Als dat in zijn totaliteit is gerealiseerd wordt binnen Slim Watermanagement bekeken welke "restvraag" er nog ligt rondom de samenwerking met RWS en waterschap Aa en Maas. Dit om te voorkomen dat er zaken dubbel worden opgepakt of dat het niet op elkaar aansluit.

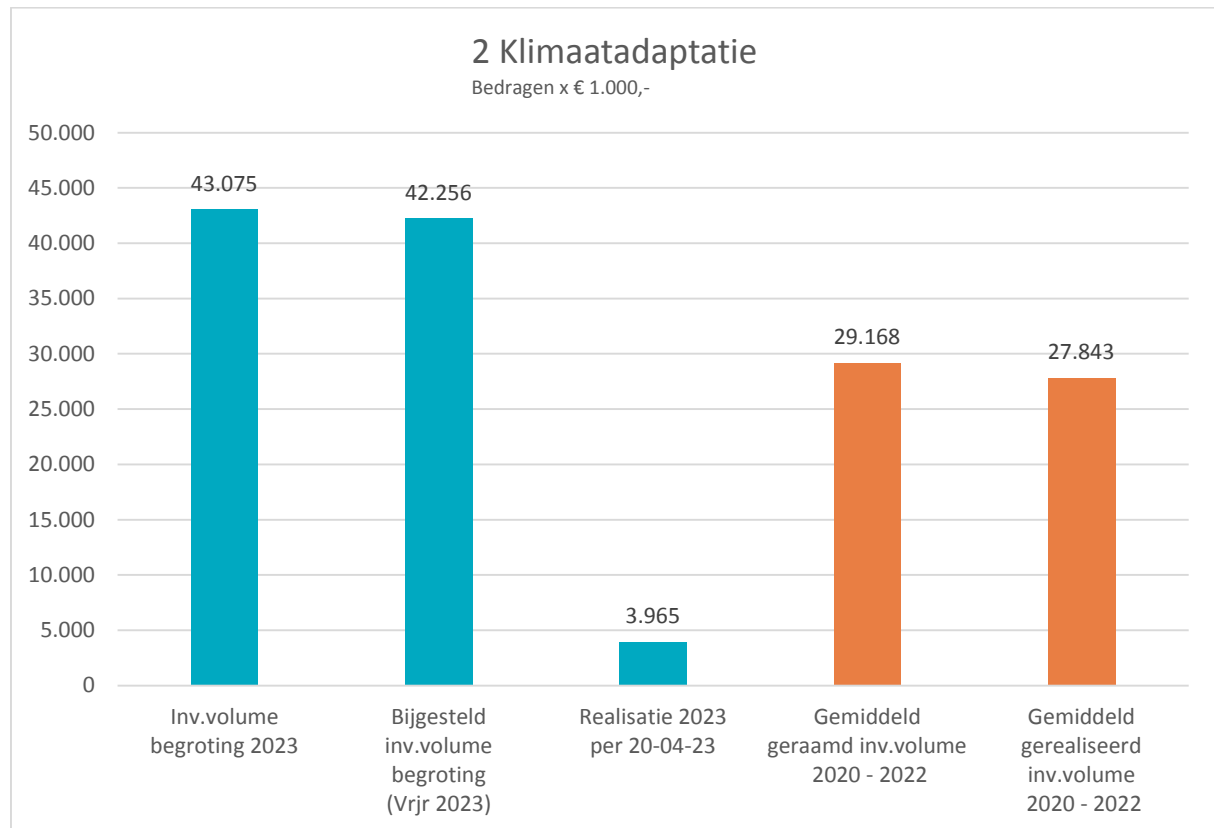
Financieel

Programma Klimaatadaptatie	Begroting	Realisatie	Prognose	Bijstelling
Kosten	17.974.800	2.318.602	17.947.600	-27.200
Opbrengsten	567.800	40.467	662.800	95.000
Netto kosten exclusief doorberekende kosten	17.407.000	2.278.135	17.284.800	-122.200
Bijdrage aan WBL	-	-	-	-
Bijdrage aan BsGW	-	-	-	-
Totaal voor doorberekende kosten	17.407.000	2.278.135	17.284.800	-122.200

Toelichting kosten	Bijstelling	I/S
Administratieve correcties financiële begroting 2023	-340.200	I/S
Tussen de begrotingsprogramma's hebben een aantal bijstellingen en administratieve correcties plaatsgevonden. Zie programma 6 voor een uitgebreide toelichting.		
Monitoringsbeleidsplan	237.000	I
Het opstellen van een monitoringsbeleidsplan was voorzien in 2022. Door redenen heeft dit vertraging opgelopen. De voor 2022 geplande werkzaamheden worden opgepakt in 2023. Bovendien is de scope van de monitoringsstrategie uitgebreid in verband met de integratie WBL.		
Waterrobuust	0	I
Herverdeling budgetten. Taken oorspronkelijk bij WRL voorzien worden alsnog door waterrobuust binnen WL opgepakt.		
Monitoring	25.000	S
Betreft de jaarlijkse kosten voor datakosten/ beheer en onderhoud van 10 camera's die vanuit Interreg bij meetpunten zijn geplaatst voor zicht op de beek.		
Aankoop drone	101.000	I
Aankoop van een drone incl. warmtecamera en waterkwaliteitsbootje voor innovatieve monitoringdoeleinden in beide gebiedsprocessen. Vanwege het innovatieve karakter worden deze kosten gedekt uit het budget voor duurzaamheid en innovatie, waardoor de budgetoverheveling budgettair neutraal verloopt (zie ook de toelichting onder <i>Duurzaamheid en innovatie</i> op pagina 32).		
Advies- en onderzoekskosten	-50.000	I
Budget wordt verlaagd ter dekking van inhuur personeel derden.		
Totale bijstelling kosten	-27.200	

Toelichting opbrengsten	Bijstelling	I/S
Pacht	95.000	I
In de begroting 2023 is geen rekening gehouden met pachtinkomsten 2023. Op basis van inventarisatie gemaakte afspraken zijn deze inkomsten bepaald.		
Totale bijstelling opbrengsten	95.000	

Investeringsen

Het geraamde investeringsvolume binnen programma Klimaatadaptatie wordt per saldo met ruim € 0,8 mln. naar beneden bijgesteld. Deze bijstelling bestaat uit:

	Begroting 2023	Bijgestelde begroting (Vrjr 2023)	Bijstelling
(Bedragen x € 1.000,-)			
Projecten beekherstel	€ 12.472	€ 10.317	-/- € 2.155
Projecten verdrogingsbestrijding	€ 8.948	€ 9.230	€ 282
Projecten wateroverlast	€ 10.136	€ 11.473	€ 1.337
Projecten vervanging en aanpassing assets	€ 11.391	€ 11.108	-/- € 283
Projecten overig	€ 128	€ 128	--
Totaal	€ 43.075	€ 42.256	-/- € 819

De naar beneden bijgestelde begroting 2023 voor de projecten beekherstel wordt met name veroorzaakt door aanbestedingsvoordeel dat niet voorzien was ten tijde van het vaststellen de

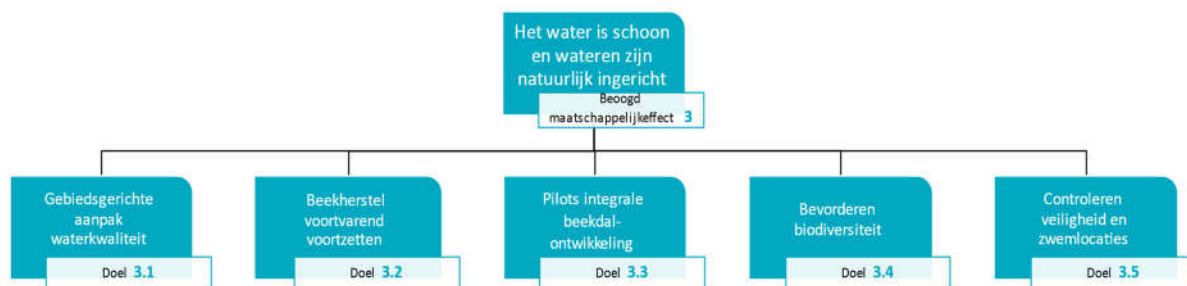
begroting 2023, een trager tempo bij onze projectpartners in de planuitwerking (o.a. gemeenten) en als gevolg daarvan meer realistischere planningen.

De toename in de bijgestelde begroting 2023 voor de projecten Wateroverlast (water in Balans) wordt met name veroorzaakt door het feit dat in de begroting 2023 uit is gegaan van een mogelijke bijdrage van het programma WaterVeiligheid en Ruimte Limburg (WRL). Van een bijdrage voor de projecten voor Water in Balans uit WRL is echter geen sprake daar deze projecten volledig meetellen in de regionale bijdrage van Waterschap Limburg in WRL.

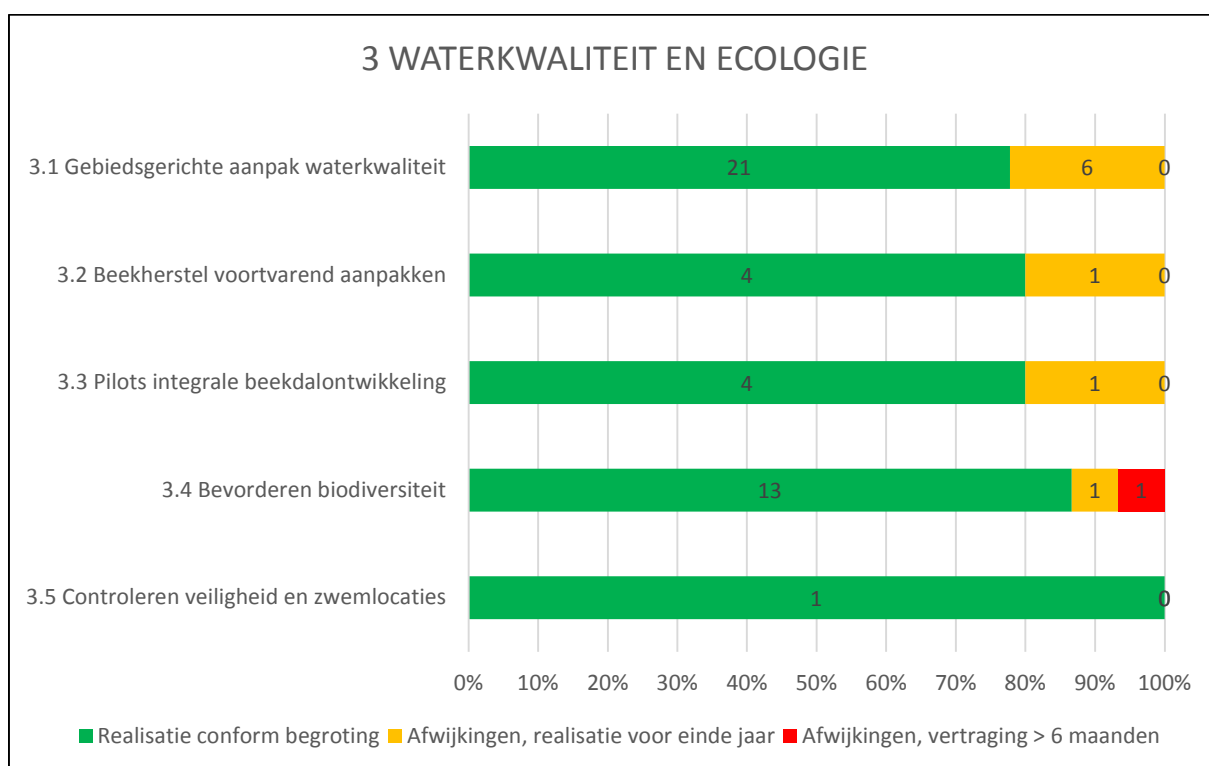
Een toelichting op de status van de KRW beekherstelprojecten is opgenomen onder programma 3. In bijlage 2 is een gedetailleerd overzicht van de projecten opgenomen.

Programma 3 - Waterkwaliteit en ecologie

de basis voor een gezonde leefomgeving

Prestaties

Dit programma ligt over het algemeen goed op schema. De volgende activiteiten vragen uw aandacht.

3.1 Gebiedsgerichte aanpak waterkwaliteit

☒ *Advisering bij vergunningverlening en handhaving voor de indirecte lozingen*

Het blijft uitdagend om 'aan tafel te komen' bij het bevoegd gezag m.b.t. indirecte lozingen (gemeenten, RUD's). Het onderwerp indirecte lozingen heeft bij de RUD's niet de prioriteit die het bij het waterschap en Waterschapsbedrijf heeft. Er zijn in het vierde kwartaal van 2022 gesprekken met de bevoegde gezagen gevoerd. Inmiddels heeft deze bestuurlijke escalatie geleid tot concrete vervolgstappen voor de RWZI's Weert en Roermond. Structurele bronaanpak (influentbeleid) wordt vanaf het tweede kwartaal 2023 in gang gezet.

☒ *Stevig verankeren van klimaat en waterkwaliteit in ruimtelijke plannen en initiatieven*

Via onze betrokkenheid bij gemeentelijke omgevingsvisies en -plannen, plantoetsing en het vergunningenspoor zetten wij als WL doorlopend in op het (nog) beter verankeren van water en klimaat in deze ruimtelijke plannen. Het opstellen van een handreiking klimaattoets en “Bouwstenen voor water en klimaat in omgevingsplannen” is doorgeschoven naar 2024 door Waterpanel Noord. Reden hiervoor zijn de capaciteitsproblemen bij de gemeenten van waterpanel Noord.

☒ *Ondersteunen LLTB bij de uitvoering van het Delta Plan Agrarisch Waterbeheer (DAW-plan)*

Dit plan wordt door de LLTB gecoördineerd en uitgevoerd samen met de agrarische sector. Wij leveren een financiële bijdrage en brengen kennis in. Stand van zaken:

- Bodemadviezen geven (Bodem UP) loopt inmiddels bij circa meer dan 150 bedrijven. In de begroting is 160 bedrijven als prognose afgegeven. De reden dat doelstelling niet helemaal is gehaald is dat de LLTB zijn mensen ingezet heeft op de dossiers natuurinclusieve landbouw (NIL), de quick wins voor het Nationaal Landelijk Gebied (NPLG) en de maatwerkaanpak voor het 7e Nitraat Actie Programma (NAP). LLTB is bezig om meer financieringsbronnen aan te snijden waarmee waarschijnlijk meer dan 200 bedrijven begeleid kunnen worden in 2023.
- Erfemissiescan: adviseurs zijn opgeleid door LLTB in samenwerking met WL (handhaving toezicht). De erfemissiescans worden uitgevoerd in gebieden waar we samen met de LLTB de POP3 subsidie investeringen hebben aangevraagd ter reductie van erfemissie. Dit is bij de Kabroekse beek en Everlosche beek. De beschikking van de POP3 subsidie is verstrekt. Er is gestart met de erfemissiescans bij meer dan 20 bedrijven. De verwachting is dat in 2023 circa 60 erfemissiescans worden uitgevoerd (bij de Kabroeksebeek 30, Everlosebeek 6, Meersepeel 2, Ysselsteyn 20). De investeringen die nodig zijn om de erfemissie te voorkomen worden gefinancierd uit de verkregen POP3 subsidie.
- Meten is weten: Project is gestart in het voorjaar van 2022 in glastuinbouwgebieden en het stroomgebied van de Putbeek en Pepinusbeek (GLB pilot). In deze gebieden worden samen met de agrarische sector maatregelen bedacht en toegepast om grond- en oppervlaktewaterkwaliteit te verbeteren. Beide projecten zijn concreet in uitvoering met ondernemers. Op de velden zijn metingen van nutriënten uitgevoerd. Daarnaast zijn in Zuid-Limburg in verschillende gebieden nitraatmetingen in de bodem uitgevoerd bij bedrijven om te kijken wat hiervan naar het grond- en oppervlaktewater stroomt.
- Grondig boeren met mais loopt al een aantal jaren. De resultaten zijn goed: agrariërs leren in dit traject hoe ze anders kunnen telen waardoor er minder stikstof en fosfaat uitspoelt naar grond- en oppervlaktewater. Voor grondig boeren met aardappels zijn de eerste pilots opgezet. Grondig boeren met groenten is in 2022 ook opgestart in de vorm van een plan van aanpak. Dit wordt in 2023 concreet uitgevoerd. Deze 3 projecten worden door de LLTB samen met WUR Proefboerderij Vredepeel uitgevoerd.

☒ *Starten met kleinschalige maatregelen voor verbetering van de waterkwaliteit*

We starten op een aantal testlocaties in landbouwgebied met kleinschalige maatregelen voor verbetering van de waterkwaliteit. Er wordt momenteel een plan van aanpak opgesteld om te bekijken welke mogelijkheden hier zijn. Wegens andere prioriteiten is dit een half jaar naar achteren geschoven.

☒ *Bijdrage leveren aan de realisatie van de Provinciale Gebiedsdossiers Drinkwater*

We leveren een bijdrage aan de realisatie van de Provinciale Gebiedsdossiers Drinkwater, door 6 van de 8 taken waar Waterschap Limburg trekker van is eind 2023 af te ronden. Twee van de zes taken zijn afgerond. Dit zijn het verzamelen en in kaarten presenteren van data. De vier andere taken zijn opgestart. De twee overige taken, die niet voor de begroting 2023 zijn opgegeven, hebben een geprognosticeerde afrondingsdatum van 2028.

Doordat een onderzoeksbureau een door ons gegeven opdracht heeft teruggegeven, moet Waterschap Limburg opzoek naar een nieuw bureau. Dit kan als gevolg hebben dat één van de zes taken (het achterhalen van antropogene bronnen) dit jaar niet afgerond wordt. De verwachting is dat er meer kosten (€25-30K) gemaakt gaan worden.

☒ *Plan van aanpak opstellen voor het terugdringen van (plastic) zwerfafval in het watersysteem*

Dit onderwerp wordt in de 2e helft van 2023 opgepakt. Focus ligt vooralsnog op activiteiten die nog meer prioriteit hebben en die de directe verantwoordelijkheid van WL betreffen.

3.2 Beekherstel voortvarend aanpakken

☒ *Afronden projectopdracht met criteria voor bomenaanplant en/of spontane opkomst*

De projectopdracht wordt later dit jaar afgerond. Deze is overigens niet dekkend voor heel Limburg. Voor dit jaar is er geen geld in de begroting voorzien voor boomaanplant. Om 100.000 bomen te halen zullen er meer projectopdrachten opgesteld moeten worden en ook middelen moeten worden opgenomen in de komende begrotingen.

3.3 Pilots integrale beekdalontwikkeling

☒ *Inrichten beektrajecten volgens integrale beekdalontwikkeling*

In de periode 2022-2027 gaan we integrale beekdalontwikkeling op kansrijke locaties binnen twee zoekgebieden uitwerken. Die liggen in het stroomgebied van de Groote Molenbeek in Noord-Limburg en dat van de Geul in Zuid-Limburg. Vanwege capaciteit die benodigd is voor het NPLG-proces worden opstellen maatregelen Geul en het uitwerken samen met omgeving opgepakt na de zomer.

3.4 Bevorderen biodiversiteit

☒ *Situatie in beeld brengen vismigratieknelpunt*

De nul-situatie met betrekking tot stuw en molenrechten wordt per molen in beeld gebracht. De opdracht hiervoor is uitgezet bij een juridisch adviesbureau (AKD) met als planning deze in oktober gereed te hebben. Het resultaat van deze opdracht wordt opgenomen in de projectopdrachten. Projectopdrachten worden per vismigratieknelpunt/molen opgesteld en zullen daardoor ook in oktober gereed zijn. Vervolgens worden de onderhandelingen met de moleneigenaren opgestart. De verwachting op basis van eerdere ervaringen is dat dit lastig zal zijn en daardoor veel tijd zal kosten. Oplossen van de vismigratieknelpunten voor 2027 (KRW-doel) kan daardoor moeilijk worden.

☒ *Europese aanbesteding afronden en starten bestrijding voor de Grote waternavel*

De Europese aanbesteding is in overleg met directie opgeschort vanwege de vele raakvlakken met het huidige groenonderhoudscontract en ingezette wijze van de contractvorm. Gekozen is om in 2023 de bestrijding van de grote waternavel nogmaals uit het groencontract te laten uitvoeren met wel een grote opschaling van hetgeen in 2022 is uitgevoerd. In 2023 zal worden gehandeld conform het strategische aanvalsplan. In het tweede kwartaal valt de beslissing welke contractvorm en

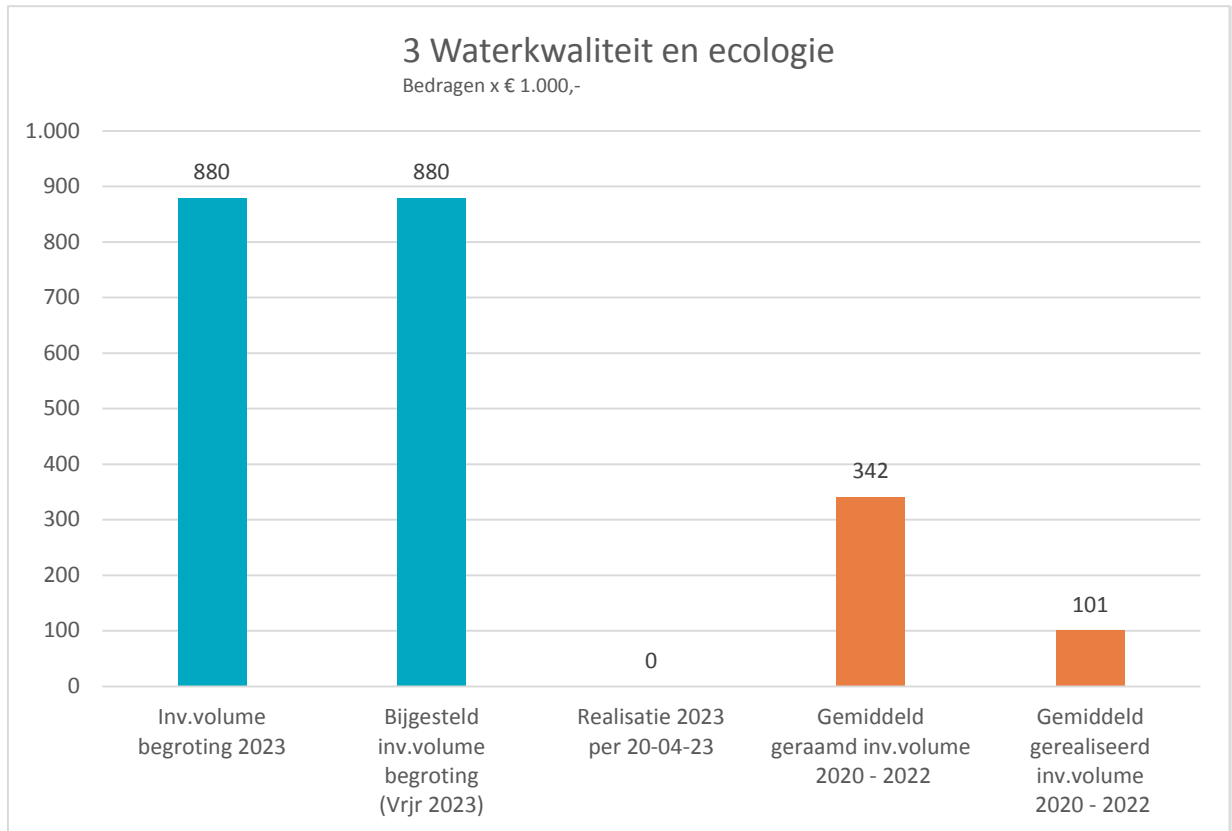
aanbestedingsvorm wordt gekozen waarna dit in 2023 zal worden uitgevoerd en in 2024 wederom conform het strategisch aanvalsplan wordt bestreden. In 2023 is een groot deel van de kosten subsidiabel. Voor de kosten 2024 en een deel van 2025 is ook subsidie verkregen vanuit de provincie.

Financieel

Programma Waterkwaliteit en ecologie	Begroting	Realisatie	Prognose	Bijstelling
Kosten	3.724.700	222.036	2.885.400	-839.300
Opbrengsten	709.400	-	709.400	-
Netto kosten exclusief doorberekende kosten	3.015.300	222.036	2.176.000	-839.300
Bijdrage aan WBL	-82.800	-27.611	-82.800	-
Bijdrage aan BsGW	-	-	-	-
Totaal voor doorberekende kosten	2.932.500	194.425	2.093.200	-839.300

Toelichting kosten	Bijstelling	I/S
Administratieve correcties financiële begroting 2023	-830.100	I
Tussen de begrotingsprogramma's hebben een aantal bijstellingen en administratieve correcties plaatsgevonden. Zie programma 6 voor een uitgebreide toelichting.		
Monitoring waterkwaliteit	-11.200	I
Enerzijds kan het budget ten behoeve van automatisering beheer en ontsluiting database waterkwaliteit worden verlaagd. Anderzijds is extra budget nodig in verband met extra meten zuiveringen en PFAS.		
Monitoring waterkwaliteit	2.000	S
Enerzijds is extra budget noodzakelijk in verband met het nieuwe contract bemonstering laboratorium diensten. Anderzijds worden de kosten voor de monitoring effect maatregelen op de RWZI's anders ingezet.		
Totale bijstelling kosten	-839.300	

Investerings

Binnen dit programma treden geen mutaties in investeringen op. Een gedetailleerd overzicht van de investeringsprojecten is opgenomen in bijlage 2.

Programma 4 - Zuiveren

geen afval, maar een bron van energie, grondstoffen en gezuiverd water

Prestaties

De werkzaamheden voor deze doelen behoren tot de taakuitvoering van het WBL. Hiervoor verwijzen we naar de P&C cyclus van het WBL. De activiteiten zoals opgenomen in de WL begroting lopen volgens schema.

Financieel

Programma Zuiveren	Begroting	Realisatie	Prognose	Bijstelling
Kosten	847.800	100.783	847.700	-100
Opbrengsten	61.200	-	98.300	37.100
Netto kosten exclusief doorberekende kosten	786.600	100.783	749.400	-37.200
Bijdrage aan WBL	90.366.800	30.122.267	90.366.800	-
Bijdrage aan BsGW	-	-	-	-
Totaal voor doorberekende kosten	91.153.400	30.223.050	91.116.200	-37.200

Toelichting kosten	Bijstelling	I/S
Administratieve correcties financiële begroting 2023	-49.900	I/S
Tussen de begrotingsprogramma's hebben een aantal bijstellingen en administratieve correcties plaatsgevonden. Zie programma 6 voor een uitgebreide toelichting.		
Advieskosten	-50.000	I
Budget wordt verlaagd ter dekking van kosten voor extra bemonstering zuiveringen/Pfas.		
Totale bijstelling kosten	- 100	

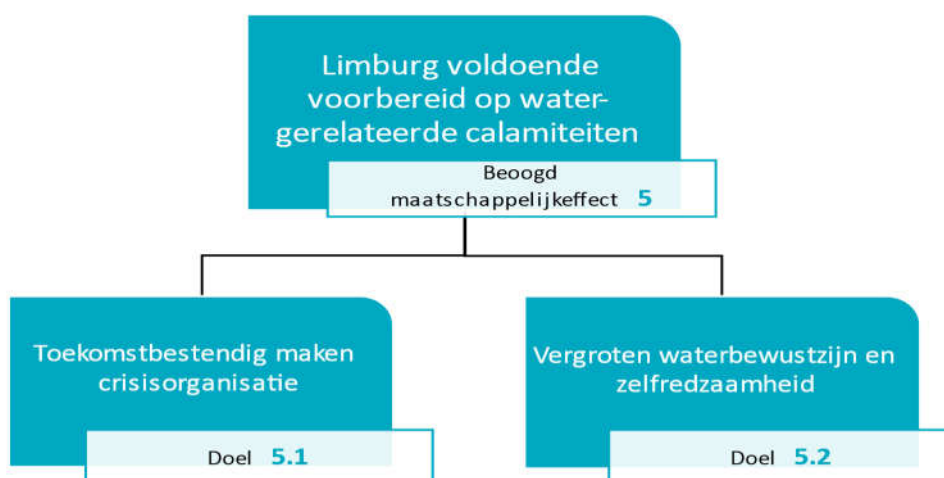
Toelichting opbrengsten	Bijstelling	I/S
Personele baten Vanuit Waterpanel Noord wordt een bijdrage in de personeelslasten ontvangen.	37.100	I
Totale bijstelling Opbrengsten	<u>37.100</u>	

Investeringsen

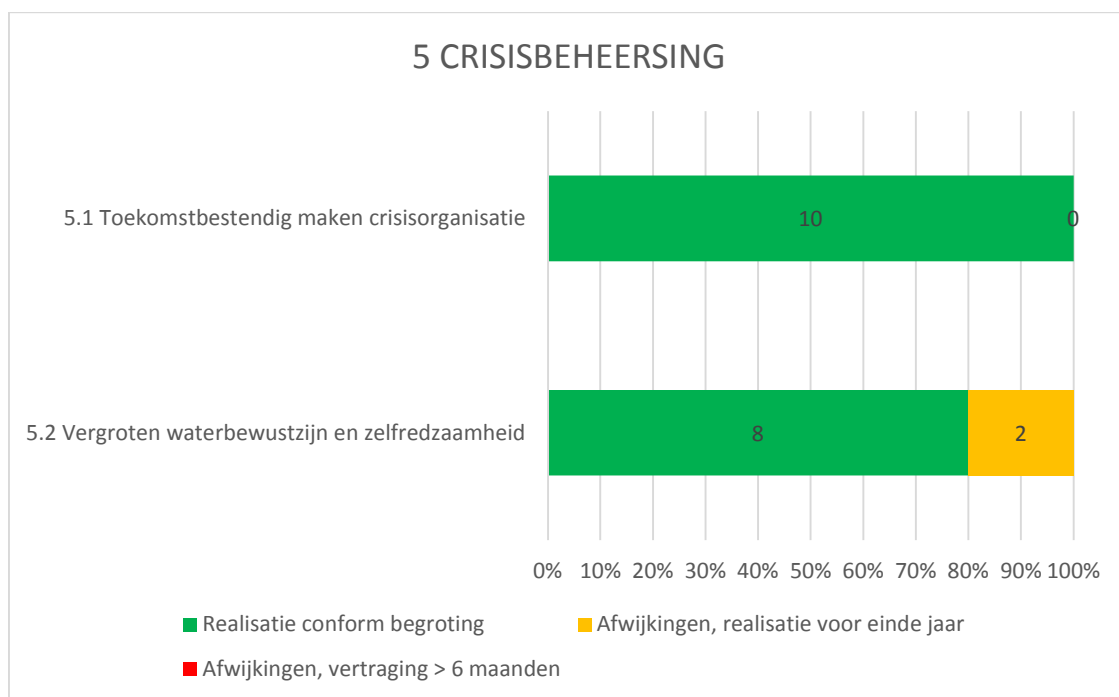
Investeringsen in dit programma maken onderdeel uit van de taakuitvoering van WBL. Hiervoor verwijzen we naar de p&c cyclus van WBL.

Programma 5 - Crisisbeheersing

flexibel en slagvaardig optreden bij een watercalamiteit

Prestaties

Binnen dit programma verlopen de activiteiten veelal conform de planning. De volgende activiteiten vragen uw aandacht.

5.2 Vergroten waterbewustzijn en zelfredzaamheid

✘ Inrichten en uitbreiden meetnet

Het Interregproject 'Inrichten en uitbreiden (internationaal) meetnet EMfloodResilience' is vertraagd vanwege de wisseling van een projectleider. De planning staat onder druk; naar verwachting wordt de opgelopen vertraging voor het eind van het jaar ingelopen.

☒ *Inschakelen netwerk van contactpersonen*

Betreft het inschakelen van een netwerk van contactpersonen met gebiedskennis, burgerparticipatie (stapsgewijze doorontwikkeling, gereed 2024). Op basis van voortschrijdende inzichten wordt overwogen de scope van deze maatregel bij te stellen. In overleg met de portefeuillehouder wordt een voorstel aan het bestuur voorbereid.

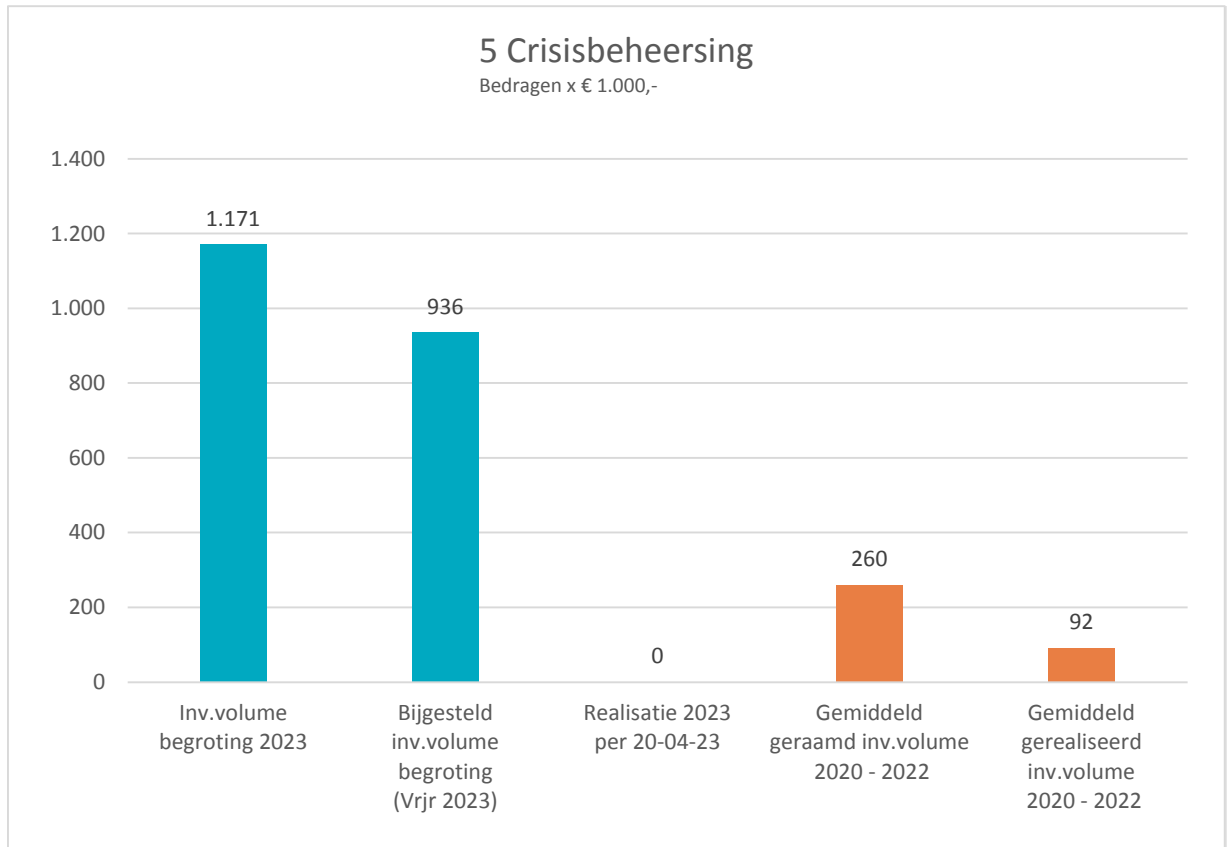
Financieel

Programma Crisisbeheersing	Begroting	Realisatie	Prognose	Bijstelling
Kosten	1.004.700	233.756	1.628.500	623.800
Opbrengsten	-	-	594.800	594.800
Netto kosten exclusief doorberekende kosten	1.004.700	233.756	1.033.700	29.000
Bijdrage aan WBL	-	-	-	-
Bijdrage aan BsGW	-	-	-	-
Totaal voor doorberekende kosten	1.004.700	233.756	1.033.700	29.000

Toelichting kosten	Bijstelling	I/S
Administratieve correcties financiële begroting 2023	6.800	I/S
Tussen de begrotingsprogramma's hebben een aantal bijstellingen en administratieve correcties plaatsgevonden. Zie programma 6 voor een uitgebreide toelichting.		
EMfloodResilience/MARHETAK	617.000	I
Omdat ten tijde van het opstellen van de begroting 2023 de interregsubsidie nog niet definitief was is met de kosten die worden gemaakt met betrekking tot EMfloodresilience en MARHETAK nog geen rekening in de primitieve begroting 2023.		
Totale bijstelling kosten	623.800	

Toelichting opbrengsten	Bijstelling	I/S
EMfloodResilience/MARHETAK	594.800	I
Betreft de subsidiegelden van de 2 interregprogramma's MARHETAK en EMfloodResilience. Ten tijde van het opstellen van de begroting 2023 was deze bijdrage nog niet definitief en derhalve niet meegenomen in de primitieve begroting 2023.		
Totale bijstelling opbrengsten	594.800	

Investerings

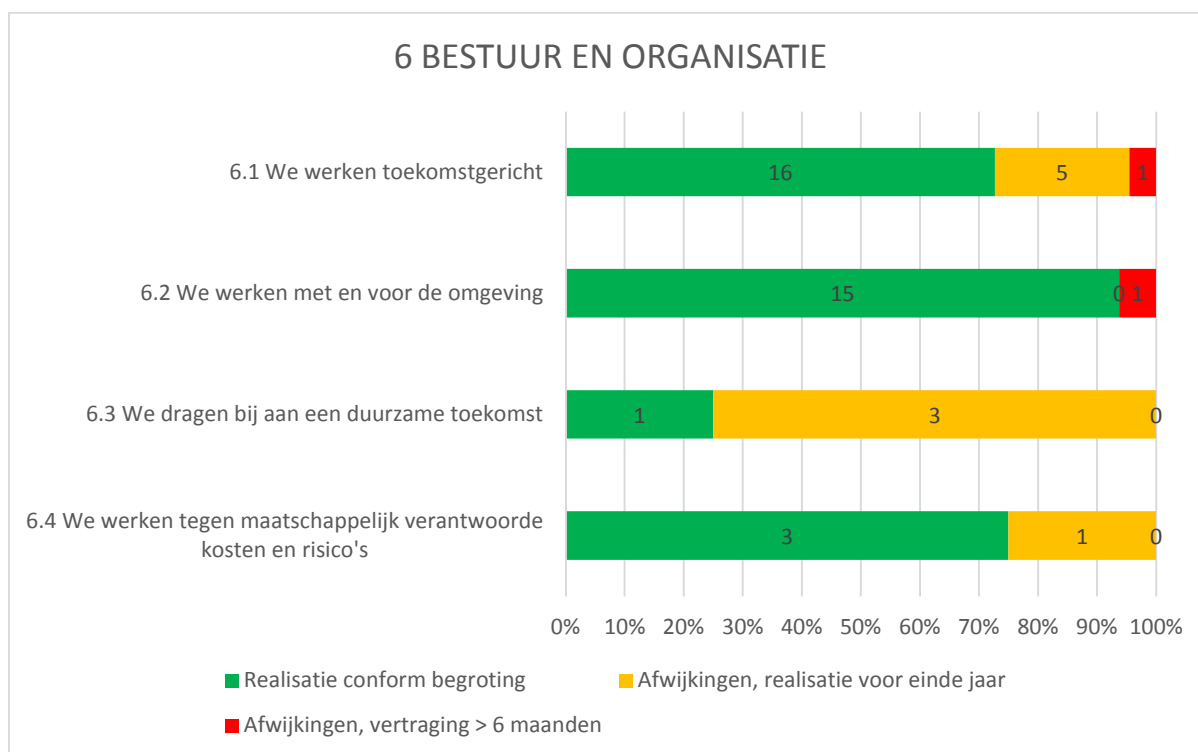
Het investeringsvolume in programma Crisisbeheersing wordt bijgesteld van € 1,1 mln. naar € 0,9 mln.. Dit heeft te maken met het doorschuiven van een deel van de vervanging van de pompen voor hoogwaterbestrijding naar 2024. Een gedetailleerd overzicht van projecten in programma Crisisbeheersing is opgenomen in bijlage 2.

Programma 6 - Bestuur en organisatie

werken aan een duurzame, innovatie- en toekomstgerichte organisatie

Prestaties

De realisatie van dit programma loopt op onderdelen achter op schema. Activiteiten die om aandacht vragen zijn:

6.1 We werken toekomstgericht

- ☒ *Uitvoering geven aan Strategisch Assetmanagementplan 2.0*
- Uitvoering roadmap assetinformatie*

Oorspronkelijk was de planning om reeds in 2022 een vastgesteld Strategisch Assetmanagementplan 2.0 te hebben. Dit is echter wat vertraagd en verantwoord in de P&C cyclus. Daarmee is sprake van een afwijking voor het lopende begrotingsjaar. Een deel van de voorgenomen activiteiten uit het plan, zal pas in uitvoering worden genomen na bestuurlijke vaststelling. Echter, het plan bevat ook

reguliere activiteiten die uiteraard in 2023 zijn opgepakt, denk hierbij aan de vervanging van assets. Het Strategisch Assetmanagementplan is in concept klaar en zal in het 3e kwartaal ter vaststelling worden voorgelegd. Afhankelijk hiervan en de gevraagde middelen, kunnen de nieuwe acties in gang worden gezet. De doorontwikkeling van INFOR (of feitelijk de implementatie van INFOR) wordt verder concreet gemaakt in de Roadmap (zoals keuzes, ambitie en randvoorwaarden).

☒ *Uitvoering project vervanging & uitbreiding meetnet*

De vervanging loopt achter op schema, een deel van de verouderde apparatuur moet nog worden vervangen. Door faillissement van de leverancier meetnet heeft dit vertraging opgelopen. Uitbreiding van het meetnet is vooral afhankelijk van de monitoringsstrategie

☒ *Strategische personeelsplanning*

Strategische personeelsplanning is het in beeld brengen en houden van wat beschikbaar en nodig is aan personeel in kwantitatieve en kwalitatieve zin, zodat het waterschap gesteld blijft staan voor de opgaven. Dit onderwerp staat op de HR-agenda om in het 3e kwartaal opgepakt te worden. In het 2e kwartaal wordt een aanvang gemaakt in de zin van een plan van aanpak.

☒ *Adequaat capaciteitsmanagement*

Adequaat capaciteitsmanagement ondersteunt het maken van bestuurlijke keuzes in prioritering, rekening houdend met schaarste aan mensen en middelen. Zo worden verplichtingen en ambitie gerelateerd aan een realistische uitvoering in de praktijk. De afgelopen periode is geconstateerd dat het structureel monitoren van benodigde en aanwezige capaciteit voor zowel de korte als de lange termijn onvoldoende mogelijk is. Dit is een proces dat continu moet plaatsvinden. Momenteel ontbreekt het inzicht en leiden nieuwe initiatieven tot vertroebeling van een juist beeld van benodigde en aanwezige capaciteit. Inmiddels is opdracht gegeven voor de start van een intern verbeterproject.

☒ *Anticiperen op de (potentiële) arbeidsmarkt van schaarste*

Anticiperen op de (potentiële) arbeidsmarkt van schaarste behelst het benutten van alle reguliere (nieuwe) kanalen, het actieve stagebeleid en vanaf 2023 'de broedplaats voor jong talent'. Vooralsnog is dit on hold gezet in verband met de inceptiefase integratie WL/WBL.

6.2 We werken met en voor de omgeving

☒ *Beleidskader recreatief medegebruik bestuurlijk vaststellen*

Het beleidskader recreatief medegebruik dat in 2022 is opgesteld zou in 2023 bestuurlijk worden vastgesteld. In overleg met de bestuurlijk opdrachtgever is de planning verruimd om een zorgvuldig participatieproces te kunnen doen. Vaststelling van het beleid volgt in het eerste kwartaal van 2024.

6.3 We dragen bij aan een duurzame toekomst

☒ *Implementeren uitkomsten Mobiliteitsscan*

De enquête van de mobiliteitsscan wordt in het tweede kwartaal onder de medewerkers uitgerold. Hieruit zullen wellicht een aantal verbeterpunten naar voren komen die dit jaar nog kunnen worden geïmplementeerd.

☒ *Eerste pilot 'Product as a Service'*

'Product as a Service' is tot op heden niet uitgewerkt in een pilot. Er wordt op dit moment met de werkgroep duurzaamheid, dus innovatie nagedacht over een pilot met de bedrijfsauto's van WL. Dit vanwege de doelstelling uit de nota 'Samen Duurzaam'. Er zijn verschillende mogelijkheden voor het aanschaffen van bedrijfsauto's dus daar wordt op dit moment onderzoek naar gedaan. 'Product as a Service' is een van de mogelijkheden.

☒ *Meer kennis binnen de organisatie*

De afgelopen periode zijn er diverse inspiratiesessies georganiseerd waar alle medewerkers zich voor konden aanmelden. De insteek van deze inspiratiesessies was vooral gericht op sociale innovatie en het creëren van bewustwording. De volgende stap is het ontdekken wat er in de wereld allemaal te koop is. Met 'The Weather Makers' gaat WL komende periode een samenwerking starten waarbij het HWBP project Well het duurzaamste project van Nederland moet gaan worden. The Weather Makers berekent de ecologische waarde in een gebied, doet voorstellen om deze waarde te vergroten en zet ecologie hiermee op nummer één.

6.4 We werken tegen maatschappelijk verantwoorde kosten en risico's

☒ *Bewuste afweging tussen kosten, prestaties en risico's bij assets*

Keuzes worden nog niet altijd expliciet gemaakt, zoals ook is gebleken uit de lerende evaluatie beekherstel. Dit heeft onze aandacht en dient te worden gezien als de verdere doorontwikkeling van assetmanagement.

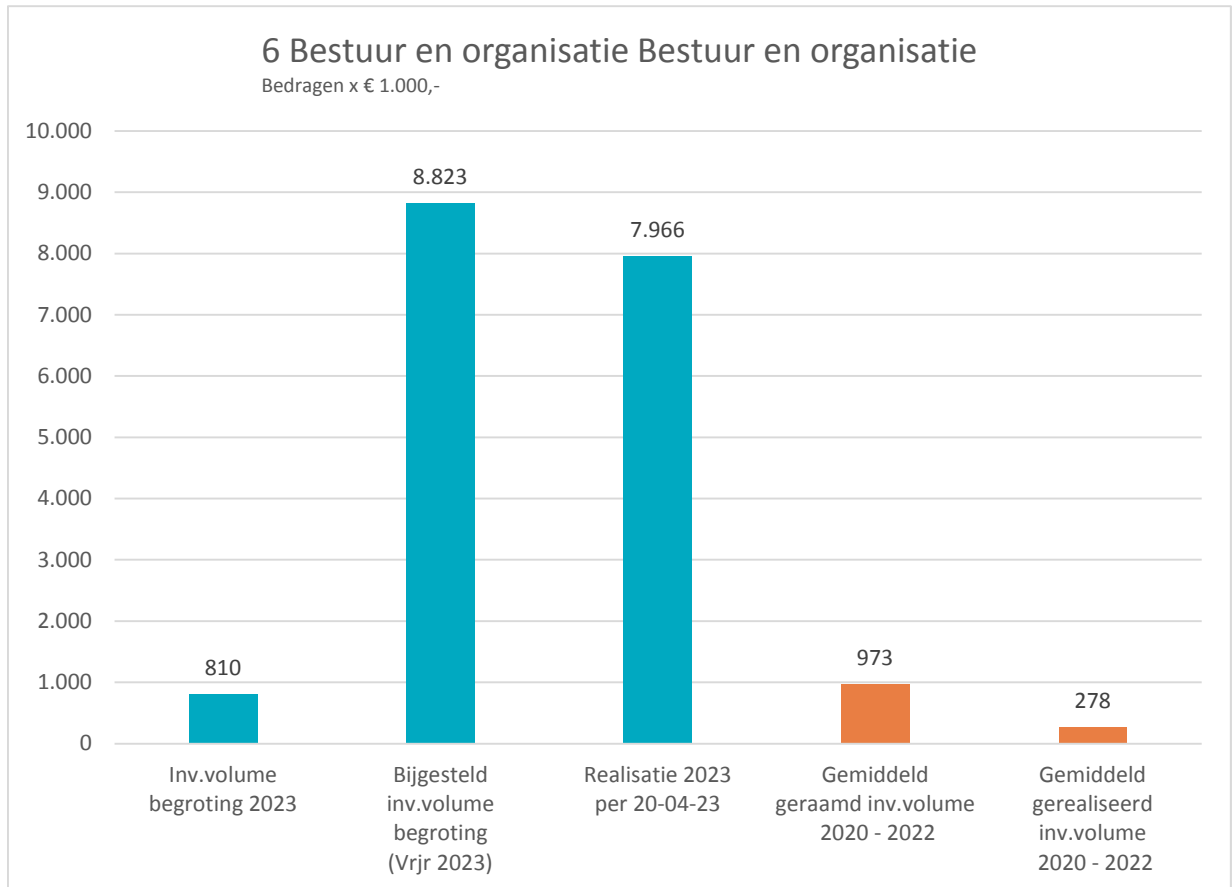
Financieel

Programma Bestuur en Organisatie	Begroting	Realisatie	Prognose	Bijstelling
Kosten	80.949.700	37.401.122	82.524.629	1.574.929
Opbrengsten	6.900.200	865.448	6.900.200	-
Netto kosten exclusief doorberekende kosten	74.049.500	36.535.674	75.624.429	1.574.929
Bijdrage aan WBL	1.321.500	440.488	1.321.500	-
Bijdrage aan BsGW	5.058.800	1.686.233	5.058.800	-
Totaal voor doorberekende kosten	80.429.800	38.662.396	82.004.729	1.574.929

Kosten	Bijstelling	I/S
Administratieve correcties financiële begroting 2023	462.929	I/S
Na vaststelling begroting 2023 is geconstateerd dat geraamde budgetten op enkele onderdelen niet aansloten op eerdere besluitvorming (te hoog opgenomen) of niet binnen het juiste programma waren verwerkt. Dit is hersteld via een administratieve begrotingswijziging. Per saldo zijn binnen alle programma's budgetten verlaagd met (in totaal) een bedrag van € 670.571. Dit voordeel is toegevoegd aan de post onvoorzien.		
Afschrijvingen	215.000	I
Op basis van de investeringsuitgaven tot en met 2022 en de geprognostiseerde investeringsuitgaven in 2023 zijn de afschrijvingskosten herrekend en kunnen deze worden bijgesteld.		

Kosten	Bijstelling	I/S
Verkiezingen Kosten voor communicatie, ondersteuning, integriteitstoetsingen, bijeenkomsten en representatie ten behoeve van de verkiezingen.	210.000	I
Personeelslasten Betreft diverse budgettair overboekingen binnen diverse de personeelsbudgetten, dit in verband met flexibele inzet van personeel.	87.100	I
Advieskosten Advieskosten betreffende technische installaties in het kantoorpand / loodsen en beheer GEO-BKR handboeken.	47.400	S
Implementatie omgevingswet De omgevingswet is uitgesteld tot 2024.	-120.000	I
Implementatie contractsysteem Implementatie contractsysteem heeft in 2022 niet plaatsgevonden vanwege in gebreke blijven leverancier. In 2023 wordt de aanbesteding inclusief implementatie van een contractsysteem opnieuw uitgevoerd.	120.000	I
Het Waterschapshuis Dienstverleningsovereenkomst met het Waterschapshuis in verband met de beschikbaarheid en continuïteit van het meetnet TMX 2023-2025. In 2023 bedraagt de bijdrage € 247.000. In 2024 en 2025 jaarlijks € 150.000.	247.000	I/S
Onderhoud software Jaarlijkse kosten informatieknooppunt en digitale leeromgeving WL.	270.000	S
Integriteitsonderzoeken Budget voor ambtelijke integriteitsonderzoeken.	20.000	I
Informatiebeleid en automatisering Aanvulling op budget ten behoeve van kleine behoeftigheden.	15.500	S
Totale bijstelling kosten	<u>1.574.929</u>	

Investeringsen

Ten opzichte van de begroting 2023 is het investeringsvolume in programma 6 toegenomen met ruim € 8 mln.. Dit is het gevolg van het aangaan van een aandeelhouderschap met N.V.

Slibverwerking Noord Brabant per 1 januari 2023 ad € 7,6 mln. (AB voorstel 66 dd. 28 september 2022 en AB voorstel nr. 25 dd. 8 maart 2023) en zonnepanelen voor locatie Sittard ad € 0,3 mln..

Programmatotaal en onvoorzien

Programmatotaal		Begroting	Realisatie	Prognose	Bijstelling
Hoogwaterbescherming Maasvallei		2.185.900	179.335	1.080.800	-1.105.100
Zuiveren		91.153.400	30.223.050	91.116.200	-37.200
Waterkwaliteit en ecologie		2.932.500	194.425	2.093.200	-839.300
Klimaatadaptatie		17.407.000	2.278.135	17.284.800	-122.200
Crisisbeheersing		1.004.700	233.756	1.033.700	29.000
Bestuur en Organisatie		80.429.800	38.662.396	82.004.729	1.574.929
Netto kosten programma's exclusief doorberekende kosten		195.113.300	71.771.097	194.613.429	-499.871
Onvoorzien WL	+	429.500	-	1.030.371	600.871
Onvoorzien WBL	+	391.600	130.544	391.600	-
Duurzaamheid en innovatie	+	683.200	-	582.200	-101.000
Goodwill toetreders BsGW	-/-	14.100	-	14.100	-
Overheadvergoeding HWBP	-/-	249.000	-	249.000	-
Dividend Nederlandse Waterschapsbank NV	-/-	2.285.500	-	2.285.500	-
Netto kosten exclusief doorberekende kosten		194.069.000	71.901.641	194.069.000	-
Opbrengst waterschapsbelastingen, inclusief kijwtscheldingen en oninbaarverklaringen		188.878.800	188.051.000	188.878.800	-
Exploitatieresultaat		-5.190.200	116.149.359	-5.190.200	-

De bijstellingen binnen de individuele programma's zijn toegelicht in voorgaande hoofdstukken. Onderstaand de toelichting op de mutatie van de post onvoorzien WL en de post 'duurzaamheid en innovatie'.

Onderdeel	Bijstelling	I/S
Onvoorzien WL		
De totale wijzigingen in de programma's, inclusief de toewijzing vanuit duurzaamheid en innovatie hebben een toename van de post onvoorzien tot gevolg van € 600.871.		
Positieve invloed onvoorzien		
• Incidentele hogere opbrengsten	726.900	I
• Incidenteel lagere kosten	454.400	I
Negatieve invloed onvoorzien		
• Structureel hogere kosten	580.429	S
Duurzaamheid en innovatie	-101.000	I
Op grond van het afwegingskader en na instemming van het Dagelijks Bestuur zijn middelen vanuit het budget voor duurzaamheid en innovatie beschikbaar gesteld en overgeheveld naar een budget binnen het programma klimaatadaptatie (zie ook de toelichting op pagina 14: <i>aankoop drone</i>).		

4 Kredietvoting / kredietverlening

In de voortgang per programma is per programma onderdeel 'investeringen' het gekost?) de jaargebonden netto investeringsuitgaven (uitgaven en inkomsten) voor 2022 getotaliseerd weergegeven.

Naast de jaarlijkse netto investeringsuitgaven zijn in de begroting 2023 per investeringsproject ook de beschikbaar gestelde kredieten opgenomen (bijlage J, investeringsoverzicht). Deze kredieten zijn noodzakelijk om gelegitimeerd (i.e. rechtmatig) uitgaven van investeringsprojecten te mogen doen. Binnen de kredieten mogen uitgaven over meerdere jaren worden verantwoord. We noemen kredieten daarom jaaroverschrijdend.

Conform de 'verordening ex artikel 108 beleids- en verantwoordingfunctie Waterschap Limburg' (art. 6 en 7) wordt over de door het DB verleende kredieten in de voor- en najaarsrapportage evenals de jaarrekening gerapporteerd aan het AB. Aan deze verplichting wordt onderstaand voldaan. Op grond van de huidige inzichten is bijstelling van het door het AB gevoteerde krediet van het programma Bestuur en Organisatie noodzakelijk:

Netto kredietvoting/-verlening per programma	AB 2023		DB 2023	Bijstelling AB
	Begroting	Prognose		
Hoogwaterbescherming Maasvallei	26.100.000	26.100.000	-	-
Klimaatadaptatie	33.000.000	33.000.000	12.805.500	-
Waterkwaliteit en ecologie	750.000	750.000	-	-
Crisisbeheersing	200.000	200.000	-	-
Bestuur en Organisatie	1.550.000	1.890.000	340.000	340.000
Totaal netto kredietvoting / -verlening	61.600.000	61.940.000	13.145.500	340.000

Onderstaand worden de door het DB verleende kredieten per programma toegelicht. Ook wordt per programma een bijstelling in de kredietvoting door het AB opgenomen en toegelicht, indien relevant en/of noodzakelijk.

PROGRAMMA KLIMAATADAPTATIE	Uitgaven	Inkomsten
Herstel natte natuurplel Waterbloem en Wateraanvoer Neer.	2.800.000	989.000

Het plangebied Natte Natuurplel Waterbloem betreft het gebied rondom de waterloop Doorbrandlossing. Het plangebied Wateraanvoer Neer betreft een grootschaliger landbouwgebied tussen het Afwateringskanaal, Neer en Roggel.

De geplande werkzaamheden hebben tot doel om:

1. De Natte natuurplel Waterbloem minder te belasten met gebiedsvreemd water van omliggende landbouwgebieden;
2. In het gebied Wateraanvoer Neer in droge tijden voldoende water beschikbaar te hebben in de watergang, zonder dat bij hevige buien overlast optreedt;
3. Het beheer en onderhoud te optimaliseren; aanleg van ca. 8 km onderhoudspaden.

De provincie draagt bij in de kosten.

PROGRAMMA KLIMAATADAPTATIE	Uitgaven	Inkomsten
WIB Mechelderbeekdal Het krediet van dit WIB project uit de 1 ^e tranche is verhoogd op basis van de actuele raming.	623.000	0
WIB Schelkensbeek Het krediet van dit WIB project uit de 1 ^e tranche is verhoogd op basis van de actuele raming.	100.000	0
WIB Eckeltsebeek Het krediet van dit WIB project uit de 1 ^e tranche is verhoogd op basis van de actuele raming.	555.000	0
Corio Glana Highlight 20 fase 2 28-2 Waterschap Limburg en Gemeente Sittard-Geleen werken al enkele jaren intensief samen in de gebiedsontwikkeling Corio Glana (CG een gebiedsontwikkeling waarbij de Geleenbeek vanaf haar bron in Benzenrade tot en met Sittard wordt hersteld). De belangrijkste doelen daarbij zijn de verbetering van de waterkwaliteit, waterveiligheid, natuurontwikkeling, herstel beeklandschap en toegankelijkheid voor bezoekers. De herinrichtingswerkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd in deeltrajecten ook wel highlights genoemd. Aansluitend op de heringerichte trajecten van de Geleenbeek ligt benedenstrooms van de Agricolastraat tot de Voorstad 'CG highlight 20 fase 2'. In dit deelgebied wordt de Geleenbeek in de volksmond ook wel Keutelbeek genoemd. Bovenstrooms van het plangebied wordt het water van de Geleenbeek verdeeld over de Keutelbeek en Molenbeek. Deze twee waterlopen zijn de belangrijkste dragers van het watersysteem in Sittard. Omdat de huidige loop van de Geleenbeek/ Keutelbeek niet voldoet aan de eisen van een robuust en klimaatbestendig watersysteem, gaat het waterschap de beek herinrichten. De herinrichting van de Geleenbeek/Keutelbeek maakt onderdeel uit van de gebiedsontwikkeling Zitterd Climate proof, waarin Sittard-Geleen zich de komende jaren ontwikkelt tot een klimaatbestendige stad. In Zitterd Climate proof is CG verbonden met diverse andere projecten en initiatieven langs de Geleenbeek/Keutelbeek, om zodoende alle doelen (waterveiligheid, ecologie, klimaatadaptatie, recreatie, cultuurhistorie en landschap) integraal te realiseren. Voor dit project gaat Gemeente Sittard-Geleen tevens de aanliggende infrastructuur (onder- en bovenbouw) vernieuwen, gelijktijdig met de werkzaamheden aan de Geleenbeek. De gemeente doet daarvoor een investering die nagenoeg gelijk is aan die van het waterschap. Dit is in gezamenlijkheid voorbereid met de gemeente. In de uitvoeringsfase is Gemeente Sittard-Geleen trekker namens de twee overheden. Gemeente Echt – Sittard en de overheid (RCE) draagt bij in de kosten.	8.654.000	680.000
Geleenbeek Millen Nieuwstadt Het voorbereidingskrediet is verhoogd op basis van de actuele raming.	662.500	0

PROGRAMMA KLIMAATADAPTATIE	Uitgaven	Inkomsten
Vistrap Baalsbruggermolen fase 2 Beschikbaar stellen van een voorbereidingskrediet zodat op basis van de projectopdracht de aanpassing van de bestaande vispassage in de Worm, ter hoogte van de Baalsbruggermolen kan worden uitgewerkt.	70.000	0
Herstel water-ecosysteem doorstroommoeras Groote Molenbeek De Groote Molenbeek is opgenomen als pilot-gebied voor de beekdalbrede ontwikkeling (waterbeheerprogramma 2022-2027). Het ontwikkelen van een doorstroommoeras ter hoogte van de Rieterdijk is onderdeel van de overkoepelende pilot beekdal-ontwikkeling Groote Molenbeek/Mariapeel. Het oorspronkelijke doorstroommoeras ter hoogte van de Rieterdijk is gedraineerd en omgevormd naar een beekloop. Hierdoor zijn problemen met droogval, wateroverlast, waterkwaliteit en biodiversiteit ontstaan. Op een klein traject na (spontaan gevormd door een beverdam) is er weinig over van het oorspronkelijke systeem. Herstel is noodzakelijk om het doorstroommoeras op een natuurlijke en klimaatrobuuste manier te laten ontwikkelen.	1.010.000	0
Totaal	14.474.500	1.669.000

PROGRAMMA BESTUUR EN ORGANISATIE	Uitgaven	Inkomsten
Aanleg zonnepanelen locatie Sittard Waterschap Limburg heeft zich conform de nota Samen duurzaam gecommitteerd aan deelname aan het Zonnepanelenproject Zon Fase 2 geleid door WBL. Een van de locaties die geschikt is voor zonnepalen is de locatie Sittard. Na oplevering in 2023 en inbedrijfname van de PV-installatie vergoedt WL de besteedde kosten van voorbereiding en realisatie van deze PV-installatie aan WBL.	340.000	0
Totaal	340.000	0

Bijstelling kredietvoting Programma Bestuur en organisatie + € 340.000

In de kredietvoting van de begroting 2023 is geen rekening gehouden met de kredietverlening voor de aanleg zonnepanelen locatie Sittard, waardoor een bijstelling van het raamkrediet door het AB noodzakelijk.

Kredietaanpassing bevoegdheid Secretaris Directeur

In de 'Regeling budgetbeheer en financieel mandaat Waterschap Limburg 2017' is de Secretaris Directeur bevoegd tot het verhogen van de uitgaven binnen het verleende investeringskrediet indien deze worden gecompenseerd door hogere inkomsten, waardoor een en ander budgettair neutraal verloopt (artikel 6 Verhogingen investeringsuitgaven en -inkomsten binnen een verleend krediet).

In het eerste triaal 2023 heeft de Secretaris Directeur één maal gebruik gemaakt van deze bevoegdheid:

Project	Uitgaven	Inkomsten
Gebiedspilot Kwistbeek	350.000	350.000
De extra uitgaven hebben betrekking op		
• de realisatie stapelmuur, inclusief de benodigde fundering die niet was voorzien. • Versteven van een woning in verband met risico op verzakking als gevolg van de aanleg van een duiker. • Schadevergoedingen en extra inzet personeel als gevolg van langere doorlooptijd van het project.		
Tegenover bovengenoemde uitgaven staan hogere provinciale bijdragen evenals inkomsten uit de Suppletieregeling explosieven en een bijdrage van een basisschool voor de inrichting van een schoolplein.		
Totaal	350.000	350.000

5 Reserves en voorzieningen

In de voorschriften is opgenomen dat onttrekkingen aan overige bestemmingsreserves en voorzieningen expliciet dienen te worden toegelicht in de begroting en gerapporteerd in de tussentijdse rapportages.

Overige bestemmingsreserve	Eindbalans 31-12-2022	Resultaats- bestemming 2022	Beginbalans 01-01-2023	Uitgaven 2023
Overige bestemmingsreserves				
* Riiooloverstorten	3.491.749	-133.000	3.358.749	0
Stimulering verbetering watersystemen;				
* overstortregeling	257.922	-	257.922	0
* Subsidie afkoppelen regenwater	849.695	22.779	872.474	25.365
Risicovolle beplanting waterkering / achterstallig				
* onderhoud	303.016	-	303.016	0
Waterkwaliteit / Nieuw Limburgs Peil Next				
* Generation	310.713	-	310.713	0
* IBRAHYM waterkwaliteitsmodellering	69.000	-	69.000	0
* Netcentrisch werken	45.988	-	45.988	0
Stimulering klimaatadaptieve peilgestuurde				
* drainage	88.767	-	88.767	0
* Assetmanagement watersysteem	359.596	-330.989	28.607	0
* Lectoraat bodem	55.976	-44.408	11.568	0
* Project meten met nitraatstrips	43.104		43.104	0
* LIVES	106.667	14.604	121.271	0
* Stimuleringsregeling landbouw	600.000	-44.344	555.656	4.360
* Organisatieontwikkeling	115.337	-76.468	38.869	0
* Onderhoudscontracten	1.351.787	-609.942	741.845	0
* Restpunten Ooijen Wanssum	163.000	-8.988	154.012	20.943
Totaal overige bestemmingsreserves	8.212.317	-1.210.756	7.001.561	50.668

Voorziening	Eindbalans 31-12-2022	Toevoeging begroting 2023	Beginbalans 01-01-2023	Onttrekking begroot	Onttrekking realisatie
Voorziening arbeidsgelateerde verplichtingen					
* Pensioen en uitkeringsverplichtingen	4.041.608	-	4.041.608	200.000	47.935
* Persoons gebonden basisbudget (PBB)	446.012	572.400	1.018.412	300.000	50.462
* Vitaliteit persoonsgebonden basisbudget (PBB)	165.394	-	165.394	50.800	0
Voorziening voor claims van ingezetenen en bedrijven					
* Natschade peilopzet maas	1.321.787	-	1.321.787	100.000	0
Voorziening voor overige onderhoudswerkzaamheden					
* Onderhoud waterkeringen	2.568.034	1.115.200	3.683.234	2.041.000	39.140
* Onderhoud bedrijfspand Sittard	106.885	-	106.885	0	0
* Onderhoud bedrijfspand Horst	30.080	4.500	34.580	0	0
* Onderhoud waterkrachtcentrale ECI	92.622	13.000	105.622	2.519	0
Overige voorzieningen					
* Jaarrekeningresultaat WBL	9.631.176	-	9.631.176	0	0
* Watercrisis 2021	8.630.636	-	8.630.636	3.500.000	301.391
Totaal voorzieningen	27.034.234	1.705.100	28.739.334	6.194.319	438.928

6 Bijlagen

Bijlage 1 Begrotingswijziging

In hoofdstuk 3 is per programma inzicht gegeven in de realisatie per peildatum en de prognose voor het gehele boekjaar. Wij stellen voor de bijstellingen te verwerken via onderstaande begrotingswijziging.

De bijstelling van lager kosten en hogere opbrengsten is groen gekleurd. Hoger kosten en lagere opbrengsten zijn rood gekleurd.

Omschrijving	2023			
	Begroting	Realisatie	Prognose	Bijstelling
41 Rente en afschrijvingen	20.621.700	17.619.357	20.836.700	215.000
42 Personeelslasten	46.366.700	12.775.776	46.869.929	503.229
43 Goederen en diensten van derden	36.633.600	9.449.382	37.607.600	974.000
4310 Goederen en diensten van derden WBL	91.997.100	30.665.688	91.997.100	0
4310 Goederen en diensten van derden BsGW	5.058.800	1.686.233	5.058.800	0
44 Bijdragen aan derden	1.360.500	21.220	1.010.500	-350.000
4501 Toevoegingen aan voorzieningen	1.705.100	589.900	589.900	-1.115.200
4502 Duurzaamheid en innovatie	683.200	0	582.200	-101.000
Totaal kosten exclusief onvoorzien	204.426.700	72.807.556	204.552.729	126.029
81 Financiële baten	2.346.200	33.234	2.346.200	0
82 Personele baten	299.200	48.994	299.200	0
83 Goederen en diensten aan derden	639.200	21.773	734.200	95.000
84 Bijdragen van derden	1.532.900	87.547	2.164.800	631.900
85 Waterschapsbelastingen	188.878.800	188.051.000	188.878.800	0
86 Interne verrekeningen	5.969.700	714.366	5.969.700	0
Totaal opbrengsten	199.666.000	188.956.915	200.392.900	726.900
4502 Onvoorzien	429.500	0	1.030.371	600.871
Exploitatieresultaat	-5.190.200		-5.190.200	

Bijlage 2 Investeringslijst

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	INVESTERINGSOBJECT PER PROGRAMMA							INKOMSTEN						VERLEEND KREDIET t/m 25-4-23	
				UITGAVEN													UITG	INK
				Realisatie		Begroting	PROGNOSE			Totaal	Realisatie		Begroting	PROGNOSE				
t/m 2022	2023	2023	2023	2024	2025	2026 t/m 2029	project- kosten	t/m 2022	2023	2023	2023	2024	2025	2026 t/m 2029	project- inkomsten			
				t/m 25-4-23					t/m 2022	2023	2023	2023	2024	2025	2026 t/m 2029			
P000104	30	Herinrichting Maasnielderbeek bovenloop (resterend deel)		1	0	300	150	380	2.500	653	3.684	-	-	-	-	-	813	-
P003101	30	Aansluiten oude Geulmeanders, Gulpen		899	-	-	-	-	-	-	899	236	-	-	-	-	1.256	-
P003102	30	Herinrichting Geul benedenstrooms kern Valkenburg fase 2 (Leeuw brouwerij)		2.126	-99	700	400	550	-	-	3.076	625	-	530	300	200	3.100	1.045
P003103	30	Vispassage Epermolen		224	41	410	410	1.326	-	-	1.960	28	-	-	-	-	350	-
P003104	30	Vispassage Volmolen		2.248	-	-	5	-	-	-	2.253	864	-	-	-	-	2.714	883
P026201	30	#Sanering en herinrichting Oude Kanjel en Kanjel benedenstrooms Kanaal	*	286	-	-	-	-	-	-	286	-	-	-	-	-	-	-
P026401	30	Herinrichting Kanjel en Gelei, gemeenten Meerssen en Maastricht		6.770	15	50	300	650	-	-	7.720	3.469	-	425	-	-	7.750	3.437
P057302	30	Herinrichting Worm (Nato-depot - Rimburch)		83	9	300	300	500	2.500	661	4.044	-	-	-	-	-	921	-
P066401	30	Herinrichting Bosbeek (Meinweg - monding)		54	12	200	140	478	1.500	626	2.798	-	-	-	-	-	753	-
P071002	30	Herinrichting Vlootbeek Benedenloop (Reigersbroek - Linnerweg)		76	17	350	150	350	2.250	543	3.369	-	-	-	-	-	816	-
P078302	30	Aanpak Iekverlies Middelsgraaf te Susteren		430	0	-	-	-	-	-	430	-	-	-	-	-	450	-
P080105	30	Herinrichting Rode Beek Millen-Susteren		538	23	400	200	4.476	680	-	5.894	84	-	-	-	-	1.075	-
P086201	30	Herinrichting Geleenbeek Corio Glana algemeen		12.504	1	-	-300	-	-	-	12.204	6.014	-	-	-	-	8.830	2.695
P086202	30	Herinrichting Geleenbeek Echt - Sifon		268	-	80	20	1.180	1.240	-	2.708	64	-	-	-	-	2.716	-
P086204	30	Herinrichting Geleenbeek Millen - Nieuwstadt		260	16	750	250	2.695	1.205	-	4.410	11	-	-	-	-	915	-
P086205	30	Herinrichting Geleenbeek Oud-Roosteren A2		853	26	140	160	930	950	-	2.893	145	-	-	-	-	1.385	-
P086206	30	Herinrichting Geleenbeek Katsbek Nieuwstadt - Oud Roosteren		640	12	100	100	550	550	-	1.840	-15	-	-	-	-	1.093	-
P086208	30	Herinrichting Oude Maas (Geleenbeekmonding)		1.795	12	165	50	-	-	-	1.845	509	-	167	700	-	1.400	768
P086209	30	Herinrichting Geleenbeek Corio-Glana, highlight 16 en 17		137	37	250	250	1.170	1.170	-	2.727	-	-	-	-	-	1.145	-
P086210	30	Herinrichting Geleenbeek VDL Nedcar		63	21	80	100	1.395	-	-	1.558	-	-	-	-	-	340	-
P086211	30	Herinrichting Geleenbeek Kamerhof Holtum		14	1	-	-	-	295	-	309	-	-	-	-	-	295	-
P086212	30	Herinrichting Geleenbeek Sittard - Millen		12	-	75	75	250	250	1.125	1.712	-	-	-	-	-	640	-
P111702	30	Ontkluizing keutelbeek in de kernen Beek en Neerbeek, fase 1B/2		1.450	0	-	-	-	1.850	-	3.300	449	-	-	-	-	3.331	400
P111704	30	Ontkluizing Keutelbeek Geleen		111	38	353	200	1.000	2.153	-	3.464	-	-	-	-	-	830	-
P115201	30	Corio Glana Highlight 20 fase 1		5.485	31	50	50	-	-	-	5.535	2.205	1	-	-	-	5.500	2.125
P115203	30	Corio Glana highlight 20, fase 2		888	24	200	200	3.560	4.832	-	9.480	211	-	-	-	-	9.479	680
P116901	30	Regenwaterbuffer Spaans Vonderen	*	184	-	-	-	-	-	-	184	-	-	-	-	-	-	-
P119901	30	Herinrichting beekmonding Hemelbeek		37	41	100	150	495	-	-	682	-	-	-	287	-	355	-

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	INVESTERINGSOBJECT PER PROGRAMMA										INKOMSTEN							VERLEEND KREDIET t/m 25-4-23	
				UITGAVEN							Totaal project- kosten	Realisatie		Begroting 2023	PROGNOSE				Totaal project- inkomsten	UITG	INK	
				Realisatie		Begroting 2023	PROGNOSE															
				t/m 2022	2023 t/m 25-4-23		2023	2024	2025	2026 t/m 2029												
												t/m 2022	2023 t/m 25-4-23		2023	2024	2025	2026 t/m 2029				
P139002	30	Herinrichting Aalsbeek Bovenloop	*	10	1	100	100	325	325	1.975	2.735	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
P144601	30	Herinrichting Molenbeek van Lottum - Siebersbeek		594	46	485	180	10	-	-	784	3	-	433	433	-	-	-	-	436	870	437
P146802	30	WB21 knelpunt Raam en Vistrap Tungalroysebeek		60	39	50	50	1.200	-	-	1.310	-	-	-	-	-	-	-	-	-	423	-
P150001	30	Herinrichting Gansbeek / Paterslossing	*	12	1	100	100	250	400	1.205	1.967	-	-	50	50	80	450	30	610	-	-	-
P151402	30	Herinrichting benedenloop Wellse Molenbeek		74	1	30	30	60	90	725	979	24	-	10	-	-	-	300	324	485	-	-
P180901	30	Herinrichting benedenloop Kwistbeek		51	1	30	30	300	300	1.142	1.823	22	-	-	-	-	-	500	522	550	-	-
P180902	30	Gebiedspilot Kwistbeek		4.931	25	127	127	150	-	-	5.208	1.295	11	-	1.300	-	-	-	2.595	5.150	2.648	-
P181701	30	Tielebeek bovenloop		1.878	0	-	-50	-	-	-	1.828	1.459	-	-	-	-	-	-	1.459	1.799	1.357	-
P192701	30	Meilossing, afronding herinrichting		466	2	10	10	-	-	-	476	74	-	-	-	-	-	-	74	600	110	-
P223601	30	herinrichting Raam	*	7	2	-	-	-	-	250	257	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
P228201	30	Herinrichting Huilbeek		1.444	149	247	500	400	458	-	2.802	408	-	500	500	-	-	-	908	2.800	1.500	-
P228301	30	Maasmonding Wolterskamp		20	-	-	-	-	-	-	20	-0	-	-	-	-	-	-	-0	69	-	-
P254502	30	Herinrichting Oude Graaf		50	2	150	150	375	1.000	2.490	4.065	-	-	-	-	-	-	-	-	645	-	-
P254601	30	Herinrichting Venrays Broek en de Spurt		9.264	-146	100	50	-	-	-	9.314	943	-	-	5.499	-	-	-	6.442	8.665	5.851	-
P260501	30	Herinrichting Uffelsebeek en Haelensebeek bovenloop		-	-	200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.260	-	-
P262701	30	Herinr.Haelensebeek Hhu-Nunhem		3.103	20	-	15	-	-	-	3.118	718	-	-	-	-	-	-	718	3.532	800	-
P277401	30	Herinrichting beekmonding Swalm		-	-	10	5	5	5	485	500	-	-	-	-	-	-	-	-	500	-	-
P278401	30	Herinrichting Wylrebeek monding		89	3	150	80	4	-	-	173	2	-	90	60	-	-	-	62	250	-	-
P282101	30	Herinr. Castenrayse vennen		2.415	17	200	100	237	-	-	2.752	1.135	-	500	-	400	-	-	1.535	3.500	2.670	-
P316101	30	Herinrichting Thornebeek		371	2	100	100	500	1.000	4.461	6.432	97	-	30	-	-	-	1.500	1.597	1.656	-	-
P316800	30	Maasgaard Algemeen		186	-	-	-	-	-	-	186	-	-	-	-	-	-	-	-	187	-	-
P316802	30	Groote Molenbeek - Kasteelse bossen		318	2	-	-	-	-	-	318	104	-	-	-	-	-	-	104	460	165	-
P316806	30	Vismigratieknelpunt zand- en vuilvang Groote Molenbeek		178	9	150	250	85	-	-	513	-	-	50	-	257	-	-	257	513	257	-
P316807	30	Pilot Beekdalontwikkeling Groote Molenbeek/Mariapeel		127	20	4.000	4.000	4.500	2.300	1.000	11.927	-	-	-	-	-	-	-	-	600	-	-
P316808	30	Herinrichting Groote Molenbeek Wittebrugweg		2	1	20	20	200	500	1.185	1.907	-	-	-	-	-	-	-	-	1.910	505	-
P316809	30	Herstel water-ecosysteem doorstroommoeras Rieterdijk - Deeltraject Pilot Beekdalontwikkeiling Groote		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.010	-	-
P323401	30	Herinrichting Aa		413	41	300	50	100	200	1.550	2.313	31	-	100	-	-	-	750	781	1.232	-	-
P325202	30	Herinrichting benedenloop Lingsforterbeek		53	2	30	30	40	311	272	706	16	-	10	-	-	100	100	216	138	-	-

INVESTERINGSOBJECT PER PROGRAMMA																					
PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	UITGAVEN							INKOMSTEN							VERLEEND KREDIET t/m 25-4-23			
				Realisatie		Begroting	PROGNOSE				Totaal	Realisatie		Begroting	PROGNOSE				Totaal	UITG	INK
				t/m 2022	2023 t/m 25-4-23	2023	2023	2024	2025	2026 t/m 2029	project- kosten	t/m 2022	2023 t/m 25-4-23	2023	2024	2025	2026 t/m 2029	project- inkomsten			
P360007	30	Grondverwerving meandering waterlopen		1.164	-	-	-	-	-	-	1.164	-	-	-	-	-	-	-	-	3.005	-
P360013/ P360014	0	Strategische grondverwerving (SGV) Watersysteemprojecten		5.913	276	500	500	500	500	1.500	8.913	-	-	-	-	-	-	-	-	15.000	-
P360060	30	Herstel diverse vismigratie knelpunten	*	44	2	80	80	900	900	1.800	3.724	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
P369999	0	Incidentele inhuur watersysteemprojecten	*	-	167	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Te verwachten DHZ-subsidie beekherstelprojecten. Veiligheidshalve rekenen met 15%		-	-	250	-	-	-	-	-	-	-	1.500	1.500	4.500	4.500	1.500	12.000	-	-
	30	Geul Valkenburg-Julianakanaal (totale trajectlengte ca 12 km)		-	-	-	-	10	10	10	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Tungelroyse beek		-	-	-	-	47	47	464	558	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Pilot beekdalontwikkeling Aa-dal		-	-	-	-	50	50	200	300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Beekdalontwikkeling Oostrumse beek		-	-	-	-	10	50	100	160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Herinrichting Geleenbeek Corioglana- Weustenrade Oliemolen (rest highlight 4)		-	-	-	30	368	368	736	1.502	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Herinrichting Vliet		-	-	-	-	10	10	1.682	1.702	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Herinrichting Uffelsebeek (P260501)		-	-	-	200	350	500	3.810	4.860	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Herinrichting Everlosebeek		-	-	-	-	10	10	8.982	9.002	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Herinrichting Kroonbeek		-	-	-	-	10	10	3.182	3.202	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Anselderbeek overkluizing benedenloop		-	-	-	-	10	10	492	512	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Herinrichting Grensbeek		-	-	-	10	10	10	669	699	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Herinrichting Broekhuizermolenbeek		-	-	-	-	10	10	1.129	1.149	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Herinrichting Vulensbeek		-	-	-	-	10	10	10	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Maatregelen wateroverlast Roer (laatste knelpunten, o.a. Steenen Huys te Vlodrop)		-	-	-	10	10	10	1.472	1.502	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Pilot Beekdalontwikkeling Geul		-	-	-	200	300	1.000	3.000	4.500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Projecten Beekherstel				71.675	964	12.472	10.317	33.291	34.319	49.586	199.188	21.227	12	4.395	10.342	5.724	5.050	4.680	47.023	115.059	28.332
P177901	30	Broekhuizerbroek		684	16	1.000	1.000	616	-	-	2.300	374	-	-	-	-	-	-	374	2.300	700
P261301	30	Heidsche Peel NLP		153	-	-	-	-	-	-	153	65	-	-	-	-	-	-	65	310	-
P265201	30	Waterbloem		685	67	1.000	1.400	1.400	565	-	4.050	274	-	-	-	-	-	-	274	4.050	989
P265202	30	Herinrichting Roggelsebeek, ind Neerpeelbeek en Bevelandsbeek		28	29	200	200	300	500	7.440	8.468	-	-	-	-	-	-	-	-	2.305	-
P360026	30	Nieuw Limburgs Peil (NLP) Wateroverlast Niers		48	-	250	250	250	250	-	798	-	-	125	125	113	100	-	338	50	-
P360029	5	Nieuw Limburgs Peil (NLP) Streefbeeld Stroomgebiedsbrede Ecologische Systeem Analyse (SESA)		76	100	100	100	100	100	350	726	-	-	-	-	-	-	-	-	175	-

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	INVESTERINGSOBJECT PER PROGRAMMA								INKOMSTEN							VERLEEND KREDIET t/m 25-4-23		
				UITGAVEN				Totaal project- kosten	Realisatie		Begroting 2023	PROGNOSE				Totaal project- inkomsten	UITG	INK			
				Realisatie		PROGNOSE															
				t/m 2022	2023 t/m 25-4-23	2023	2024		2025	2026 t/m 2029		t/m 2022	2023 t/m 25-4-23	2023	2024				2025	2026 t/m 2029	
P360040	30	Optimalisatie hoofdstelsel wateraanvoer (Noordervaart en Peelkanalen)		7.358	1.265	4.168	4.050	2.389	668	-	14.465	2.030	-	222	-	-	728	-	2.758	14.183	3.740
P360057	30	Extra boerenstuwen als droogtemaatregel		565	5	80	80	80	50	-	775	-	-	-	-	-	-	-	-	610	-
P360061	30	Stuwen eigen Leggerwatergangen		-	-	750	750	1.400	325	-	2.475	-	-	300	300	650	313	-	1.263	2.500	1.263
P360062	15	Automatiseren besturing 5 bestaande Regenwaterbuffers		-	-	200	200	250	25	-	475	-	-	-	-	200	300	-	500	500	500
P360063	30	Boerenstuwen tranche 2 en 3		-	-	1.200	1.200	550	50	-	1.800	-	-	970	970	500	250	-	1.720	1.800	1.720
P360064	30	Slimme stuwen programma Natuur		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.522	5.522
P360067	5	Kleinschalige en innovatieve droogtemaatregelen		-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	250	-
	30	KD010 - Investerings Reg watersysteem klimaatadaptatie/droogte (DHZ DPRA); 2020 € 0,2mln bruto		-	-	-	-	-	1.900	9.950	11.850	-	-	-	-	-	950	4.925	5.875	-	-
Projecten Verdrogingsbestrijding				9.597	1.492	8.948	9.230	7.335	4.433	17.740	48.335	2.743	-	1.617	1.395	1.463	2.641	4.925	13.167	34.555	14.434
P003106	30	Geuldal visie aanpak - WiB		1.456	-	-	-	-	-	-	1.456	187	-	-	-	-	-	-	187	2.966	-
P003107	30	WiB-Valkenburg		482	80	471	440	591	591	334	2.438	-	-	-	-	-	-	-	-	2.103	-
P012101	30	Mechelderbeekdal		1.222	246	328	895	231	99	-	2.447	133	-	-	-	-	-	-	133	2.200	-
P012102	30	#Capaciteitsuitbreiding RWB Vijlenbergerweg		89	2	-	-	-	-	-	89	25	-	-	-	-	-	-	25	84	28
P016901	30	Waterberging Lange Gracht - Water in Balans		2.507	17	108	600	363	280	107	3.857	823	-	-	-	-	-	-	823	2.337	507
P021102	30	Hekerbeekdal		843	24	343	492	1.638	46	-	3.019	141	-	-	-	-	-	-	141	1.500	-
P029401	30	WiB-Eys		42	23	328	308	355	303	102	1.110	-	-	-	-	-	-	-	-	965	-
P029402	30	WiB-Bocholtz en Simpelveld		48	19	447	549	590	259	67	1.513	-	-	-	-	-	-	-	-	1.170	-
P038401	30	Lemiers en Oud Lemiers		266	51	498	548	383	176	12	1.385	-	-	-	-	-	-	-	-	1.499	-
P042401	30	Aanleg hoogwaterbescherming Slenaken		2.870	2	58	20	50	-	-	2.940	1.577	89	-	-	-	-	-	1.577	2.114	972
P049301	30	Aanpak wateroverlast Voer		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
P055901	30	WiB-Noorbeekdal		126	28	333	337	237	15	-	715	-	-	-	-	-	-	-	-	1.102	-
P057601	30	WiB-Eygelshoven		375	55	486	631	425	265	40	1.736	-	-	-	-	-	-	-	-	1.585	-
P065103	30	Maatregelen wateroverlast Roer		949	-	-	-	-	-	-	949	-	-	-	-	-	-	-	-	1.860	188
P090301	30	WiB-Voerendaal		106	32	412	303	356	218	53	1.036	-	-	-	-	-	-	-	-	1.089	-
P093001	30	Wijnandsrade		376	72	333	458	450	192	16	1.492	-	-	-	-	-	-	-	-	1.287	-
P096306	30	Bufferdam de Dem/Caumerbeek middenloop		2.365	50	314	220	-	-	-	2.585	753	-	-	-	-	-	-	753	3.135	706
P111101	30	WiB-Spaubeek		28	24	347	385	435	110	-	958	-	-	-	-	-	-	-	-	1.065	-

INVESTERINGSOBJECT PER PROGRAMMA																					
PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	UITGAVEN							INKOMSTEN							VERLEEND KREDIET t/m 25-4-23			
				Realisatie		Begroting	PROGNOSE				Totaal project- kosten	Realisatie		Begroting	PROGNOSE				Totaal project- inkomsten	UITG	INK
				t/m 2022	2023 t/m 25-4-23	2023	2023	2024	2025	2026 t/m 2029	t/m 2022	2023 t/m 25-4-23	2023	2023	2024	2025	2026 t/m 2029				
P111705	30	WIB-Beek		177	28	283	426	485	259	45	1.392	-	-	-	-	-	-	-	1.268	-	
P115301	30	Einighausen		439	48	346	429	699	408	-	1.975	-	-	-	-	-	-	-	1.092	-	
P147701	30	Aanpak Wateroverlast Niers		90	-	-	-	-	-	-	90	-	-	-	-	-	-	-	100	-	
P148302	30	Pilot retentiegebied Breevennen		68	15	365	50	-	-	-	118	2	-	-	-	-	-	2	86	-	
P177803	30	Gebiedspilot Schelkensbeek - Water in Balans		2.011	95	-	268	-	-	-	2.279	678	-	-	-	-	-	678	2.200	700	
P255901	30	Gebiedspilot Eckeltsebeek - Water in Balans		1.965	30	431	436	1.309	-	-	3.710	705	-	-	-	-	-	705	3.300	906	
P360019	30	WB21 toets 2015		2.351	37	500	305	375	-	-	3.031	805	-	-	-	-	-	805	3.030	750	
P360034	5	Water in balans		3.667	107	250	250	250	250	750	5.167	1.497	-	-	-	-	-	1.497	4.285	609	
P360044	30	Gebiedspilot Meerssen - Water in Balans		3.238	52	1.531	1.708	250	52	-	5.248	1.542	-	-	-	-	-	1.542	4.896	1.564	
P360046	30	Gebiedspilot Oirsbeek - Water in Balans		2.319	32	364	318	410	223	36	3.306	792	26	-	-	-	-	792	3.068	810	
P360053	0	WIB maatregelen externe capaciteit		-	396	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
P360056	30	Aanpak wateroverlast Hegge		820	35	1.260	1.097	50	-	-	1.967	96	-	1.000	1.000	-	-	1.096	1.624	-	
	30	KD008 - Programmaplan Water in Balans		-	-	-	-	2.672	7.254	31.438	41.364	-	-	2.250	-	-	-	-	-	-	
	30	Voer: bebouwing in laag liggend gebied langs de Voer, noodwaterberging Voer		-	-	-	-	25	100	1.260	1.385	-	-	-	7	25	307	338	-	-	
	30	Middelsgraaf		-	-	-	-	10	10	10	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	30	Gulpen-Wittem: water vanuit landelijk gebied in huizen in Slenaken		-	-	-	-	10	10	10	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	30	Geleenbeek Julianakanaal, inundatie van landbouwgrond, waarschijnlijk nog steeds een knelpunt		-	-	-	-	10	10	10	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	30	Geleenbeek: inundatie Geleenbeek bij Poolmolen		-	-	-	-	10	10	10	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	30	Regenwaterbuffer spaans vorderen (is dit P116901)		-	-	-	-	10	10	10	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Projecten Wateroverlast				31.294	1.601	10.136	11.473	12.679	11.150	34.310	100.906	9.757	115	3.250	1.000	7	25	307	11.095	53.010	7.740
P360042	30	Vervangingsinvesteringen assets		10.374	665	5.150	5.150	5.150	20.600	46.424	134	-	-	-	-	-	-	134	15.707	-	
P360052	5	Ontwikkeling voorspellingsmodellen voor wateroverlast en Ontwikkeling klimaat-adaptatiemodel		555	38	565	565	570	310	235	2.235	-	-	-	-	-	-	-	1.527	-	
P360065	5	Ontwikkeling voorspellingsmodellen (MIPC MV4)		16	-	2.947	2.947	-	-	-	2.963	-	-	2.780	2.780	-	-	2.780	48	43	
P360066	15	Regenradar, Neerslagradar, Debietmeters etc. (MIPC MV6)		-	10	1.562	1.562	-	-	-	1.562	-	-	1.068	1.068	-	-	1.068	540	486	
P502016	5	Ibrahim 3.0		390	54	60	60	-	-	-	450	185	-	20	20	-	-	205	700	350	
P503003	5	Tractiemiddelen 2019-2022		32	-	150	150	300	300	1.200	1.982	-	-	-	-	-	-	-	1.195	-	
P503004	15	Uitbreiding meetnet		59	3	124	124	117	-	-	300	-	-	-	-	-	-	-	300	-	

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	OK	INVESTERINGSOBJECT PER PROGRAMMA										INKOMSTEN							VERLEEND KREDIET t/m 25-4-23	
				UITGAVEN							Totaal project- kosten	Realisatie		Begroting 2023	PROGNOSE				Totaal project- inkomsten	UITG	INK	
				Realisatie		Begroting 2023	PROGNOSE															
				t/m 2022	2023 t/m 25-4-23		2023	2024	2025	2026 t/m 2029		t/m 2022	2023 t/m 25-4-23		2023	2024	2025	2026 t/m 2029				
P503005	10	Vervangen meetapparatuur		513	97	483	200	362	-	-	1.075	-	-	-	-	-	-	-	1.075	-		
	5	LIWA 2.0		-	-	350	350	350	350	1.050	2.100	-	-	-	110	110	110	330	660	-		
Projecten Vervanging en aanpassing assets				11.939	867	11.391	11.108	6.849	6.110	23.085	59.091	320	-	3.978	3.978	110	110	330	4.848	21.092	879	
P360010	0	Onderzoekskrediet Watersysteemprojecten		-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.000	-		
P360051	6	Watersysteemtoets 2019		49	-	103	103	105	118	479	854	16	-	-	-	-	-	16	60	-		
P504001	0	Bebording zwemwater		38	-	25	25	25	20	-	108	185	-	-	-	-	-	185	185	185		
Projecten overig				87	7	128	128	130	138	479	962	201	-	-	-	-	-	-	201	1.245	185	

* Betreft onderzoekskosten watersysteemproject (krediet € 1.000.000, P360010)

PROGRAMMA KLIMAATADAPTATIE				124.591	4.932	43.075	42.256	60.284	56.150	125.200	408.481	34.248	127	13.240	16.715	7.304	7.826	10.242	76.334	224.961	51.570
P400001	30	Bijdrage kosten HWBP		111.965	-	10.500	10.500	9.800	9.300	45.600	187.165	-	-	-	-	-	-	-	-	111.720	-
P400003	5	Uitvoeren veiligheidstoetsing waterkeringen		5.361	-	-	-	-	-	-	5.361	-	-	-	-	-	-	-	-	5.500	-
P41****	30/0	HoogWaterBeschermsProgramma		112.442	5.064	37.012	37.012	48.867	76.122	452.868	734.840	101.247	2.000	33.313	33.313	43.981	68.509	407.674	661.524	182.164	165.192
P410008	30	#HWBP Innovaties		317	-	-	-	-	-	-	317	317	-	-	-	-	-	-	317	-	-
P410018	30	HWBP Innovatie Vooronderzoek glazen keringen		18	3	-	-	-	-	-	110	18	-	-	-	-	-	-	110	-	-
P410019	30	HWBP Innovatie Toepassing geocrete grondstoffen		4	-	-	-	-	-	-	20	4	-	-	-	-	-	-	20	-	-
P410020	30	HWBP Innovatie Toepassing GCL's		27	-	-	-	-	-	-	-11	27	-	-	-	-	-	-	-11	-	-
P410021	30	HWBP Innovatie Doorontwikkeling prolockfilter		5	-	-	-	-	-	-	-0	5	-	-	-	-	-	-	-0	-	-
P410022	30	HWBP Innovatie Innovatie Tranche 2		817	-	-	-	-	-	-	925	817	-	-	-	-	-	-	925	-	-
P410023	30	HWBP GCL-Geoconcrete Beesel		411	0	276	276	-	-	-	651	411	-	276	276	-	-	-	651	-	-
P410012	30	HWBP POV Dijkversterking Gebiedseigen Grond		3.191	47	-	-	25	-	-	3.491	3.191	303	-	-	25	-	-	3.491	-	-
P410015	30	HWBP Niet-subsidiabele kosten (100% WL)		1.259	1	150	150	60	25	-	1.419	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
P4154**	30	HWBP Lob van Gennep		12.797	1.627	8.149	8.149	9.071	11.675	132.702	175.062	11.517	-	7.325	7.325	8.164	10.508	109.432	147.556	-	-
P42****	0	Bestuursovereenkomst sluitstukdaden Maas		96.178	-20	300	300	-	-	-	96.478	96.178	-	300	300	-	-	-	96.478	98.100	98.100
	30	KD001 - PGA voortrollend programma dijkversterking		-	-	-	-	500	500	1.500	2.500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
PROGRAMMA HOOGWATERBESCHERMING MAASVALLEI				344.791	6.723	56.387	56.387	68.323	97.622	632.670	1.208.327	213.732	2.303	41.214	41.214	52.170	79.017	517.106	911.061	397.484	263.292

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	OK	INVESTERINGSOBJECT PER PROGRAMMA								INKOMSTEN						VERLEEND KREDIET t/m 25-4-23			
				Realisatie		Begroting	PROGNOSE				Totaal project- kosten	Realisatie		Begroting	PROGNOSE				Totaal project- inkomsten	UITG	INK
				t/m 2022	2023 t/m 25-4-23	2023	2023	2024	2025	2026 t/m 2029	t/m 2022	t/m 2023 t/m 25-4-23	2023	2023	2023	2023	2024	2025	2026 t/m 2029		
P501003	10	Projecten facilitair 2018-2019		104	-	-	36	-	-	-	140	-	-	-	-	-	-	-	140	-	
P501009	15	Zonnepanelen locatie Sittard		-	-	-	340	-	-	-	340	-	-	-	-	-	-	-	340	-	
P502019	5	Roadmap Informatievoorziening 2022-2027		386	216	650	650	800	800	3.200	5.836	-	-	-	-	-	-	-	1.300	-	
P502020	5	Implementatie e-HRM		231	105	-	-	-	-	-	231	-	-	-	-	-	-	-	363	-	
P502106	5	Inventarisatie kunstwerken geprogrammeerd onderhoud		8	12	110	110	-	-	-	118	-	-	-	-	-	-	-	150	-	
P504004	0	Slibverwerking Noord-Brabant (SNB) - Aandelenkapitaal		-	622	-	622	-	-	-	622	-	-	-	-	-	-	-	622	-	
P504005	0	Slibverwerking Noord-Brabant (SNB) - Agio		-	1.764	-	1.764	-	-	-	1.764	-	-	220	220	220	880	1.540	1.764	1.764	
P504006	10	Slibverwerking Noord-Brabant (SNB) - Goodwill		-	5.251	-	5.251	-	-	-	5.251	-	-	-	-	-	-	-	5.250	-	
	10	Projecten facilitair 2020/2021 ev.		-	-	50	50	50	50	200	350	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
PROGRAMMA BESTUUR EN ORGANISATIE				730	7.970	810	8.823	850	850	3.400	14.653	-	-	-	220	220	220	880	1.540	9.929	1.764
P502017	5	#HoogwaterinformatieOmgeving (HIO)		54	-	60	60	-	-	-	114	-	-	-	-	-	-	-	100	-	
P502018	5	WBI + sterkteberekeningen dijken calamiteiten		-	-	125	125	-	-	-	125	-	-	-	-	-	-	-	360	-	
P505001	10	Vervanging pompen hoogwaterbestrijding/vergroten capaciteit		175	-	650	415	264	-	-	854	-	-	-	-	-	-	-	854	-	
P505002	10	Aanschaf noodmaterialen interreg MARHETAK (MIPC N-1)		-	-	336	336	-	-	-	336	-	-	336	336	-	-	336	400	360	
PROGRAMMA CRISISBEHEERSING				229	-	1.171	936	264	-	-	1.429	-	-	336	336	-	-	-	336	1.714	360
P360055	5	Implementatie soortenbeleid		97	-	380	380	52	-	-	529	31	-	17	17	19	-	-	67	300	-
P360059	30	Innovatieve uitvoeringspilot waterkwaliteitsverbetering landelijk gebied (Uitvoeringspilot Moerasfilter)		150	-	100	100	100	50	-	400	-	-	-	-	-	-	-	400	-	
	30	KD007 - Innovatieve/effectievere methodes doelrealisatie KRW.		-	-	400	400	320	400	1.200	2.320	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
PROGRAMMA WATERKWALITEIT EN ECOLOGIE				248	-	880	880	472	450	1.200	3.250	31	-	17	17	19	-	-	67	700	-
TOTAAL PROGRAMMA'S				470.589	19.625	102.323	109.282	130.193	155.072	762.470	1.636.140	248.011	2.430	54.807	58.502	59.713	87.063	528.228	989.338	634.788	316.986
P399999	30	Risicoprofiel realisatie		-	-	-9.558	-8.470	-	-	-	-8.470	-	-	-2.416	-1.357	-	-	-1.357	-	-	
TOTAAL PROGRAMMA'S (Voor berekening kapitaallasten)				470.589	19.625	92.765	100.812	130.193	155.072	762.470	1.627.670	248.011	2.430	52.391	57.145	59.713	87.063	528.228	987.981	634.788	316.986

* KDxxx = Extra maatregelen uit kadernota 2020-2025